

Egy kis tévedés

Irta: Dr. Nagy Sándor

Nagyon okosan állapította meg egy mély gondolkodású filozófus, hogy a vitáknál a legtöbb félreértés azért van, mert az emberek ugyanazon szónak eltérő értelmet tulajdonítanak. De milyen széles méretet válnak a tévedések akkor, amikor nem csupán kifejezések magyarázatában nyilvánul meg az ellentét, hanem helytelenek az információk is, melyekre az érvelés és következtetés fektetve van. Hozzájárul sokszor az egyébként tiszteletreméltó vágy, hogy szolgálatot akarunk tenni azoknak, akiknek jogos érdekeit képviseljük, tehát kritikálásunk az érdemszerző cselekedet dicsőségével is jár. Nem egyszer társul ehhez a lélektanilag természetesnek felismert emberi tulajdonság, hogy élvezettel és mohósággal találunk fel ugynevezett érdekes, vagy pláne csodálatos dolgokat. De sohasem szabad szem elől tévesztelnünk, hogy embertársaink megítélésében és különösen a köztéren való szereplésben nem elég egymagában a jóhiszeműség, hanem ennek alapossgal és tájékozottsággal kell párosulni.

Ezek a gonólatok azért túlnak most elem, mert intézőbizottságunk legutóbbi ülésén kizárólag félreértésből oly jelenet folyt le, mely alkalmas lenne arra, hogy pártunk kebelében visszavonást szüljön és éppen most, a küszöbön álló, erőteljes és lelkes szervezkedéskor, a magyar szolidaritást veszélyeztesse. Ugyanis egyik intézőbizottsági tag azzal állt elő, hogy a városi közgyűlésen, a városi taxák megállapításának kérdésében, néhány magyar tanács tag a kereskedők és iparosok érdekei ellen szavazott és ezek a szavazatok döntötték el a határozatot a kereskedők és iparosok rovására. A felvilágosítások során aztán kiderült, hogy a taxák tömkelegének csak egyetlen pontjáról van szó, mely a kereskedőket és iparosokat nem is érdekli, hanem kizárólag oly helyiségekre vonatkozik, amelyek a luxusfogyasztás céljait szolgálják, vagy olyan gyárakra, melyek az ehhez szükséges cikkeket állítják elő, végül a részvénytársaságokat, szövetkezeteket, biztosító intézeteket, mozikat, automobilüzleteket, stb. illeti. De ezeknek a taxája is le lett szállítva az eddigi 30% és 20%-ról 15%-re, tehát a jövőben a mostaninál kevesebbet fognak fizetni. Némelyek itt még 5%-os redukción óhajtottak, ami a költségvetési egyensúly felborulását és így azt idézte volna elő, hogy az elkerülhetetlen deficitet a kiskereskedőkre és kisiparosokra hárították volna. Aradon 80.000 lélek lakik, ebből talán 2000 jár kávéházba, pár száz a cukrászdába. — ugyan miért fájjon a többinek az, hogy a város am azoknak még nagyobb redukción nem adhatott, vagy miért busuljon az a sokszor emlegetett külvárosi csizmadia, szabó, vagy borbély azért, mert a bridge-szalónokban nem 3 lejjel, hanem csak 2 lejjel lesz kisebb a kártyapénz? Hiszen a város vezetősége pusztán azért mert a fentebbi pontnál az ő javaslata lett elfogadva, tehette magáévá a többi összes tételekre nézve a kereskedők és iparosok minden javaslatát. Enélkül, a kereskedők és iparosok érdekében kivívott összes kedvezmények veszélyeztetve lettek volna.

A magyar városi tanács tagok nemcsak leginkább meggyőződésük szerint és kötelességükben, — amitől különben senki őket el nem tántorít, — hanem a kereskedők és iparosok érdekeiben jártak el, sőt építkezési és gazdasági tanácsadói magyar tagok kivételével, akiknek és makacs szilárdságuk miatt a taxákat le lehetett

Megindult a kormány gabonaértékesítési kampánya

A szombati minisztertanács határozatai. — Gabonaraktaikat állítanak fel országszerte

Ujabb felvételi vizsgákhoz kötik a hallgatók felvételét az egyetemeken

Bucurestiből jelentik: A kormány tagjai ma délelőtt 9 órákor minisztertanácsra gyűltek össze. A megbeszélések egyetlen program-pontját

a gabonaértékesítés problémája képezte.

A kormány tagjai behatóan foglalkoztak a mezőgazdasági hitelintézet ajánlatával. Mint ismeretes a kormány 900 millió lejes kölcsönt kért a Creditul Agricoltól, amely viszont csak 700 millió lejt hajlandó adni.

A tanácskozások során már-már olyan hangulat alakult ki, hogy felmondják a mezőgazdasági hitelintézettel létrejött konvenciót, végül azonban sikerült olyan platformot találni, amelynek alapján

felhatalmazták Madgearu pénzügyminisztert, hogy kösse meg a végleges megegyezést a Creditul Agricolal.

A kormány foglalkozott a gabonaraktaik építésének kérdésével is. Az új raktárok építése annál nagyobb jelentőséggel bír, mert tudvalevőleg az ezekben elhelyezett gabona-mennyiségek után a Banca Nationala kölcsönöket folyósít. A minisztertanács felhatalmazta Madgearu pénzügyminisztert arra is, hogy tervezetet dolgozzon ki

a gabonaraktaik azonnali felépítésére vonatkozólag.

Vaida miniszterelnök, Madgearu pénzügyminiszter és Voicu Nitescu földművelésügyi miniszter a minisztertanács után újabb megbeszélésre ültek össze, amelyen azt a kérdést vitatták meg, hogy miképpen lehetne emelni a buza árát. Erre vonatkozólag a minisztereknek sikerült is megállapodniuk, a megegyezés lényegét azonban egyelőre nem közlik a nyilvánossággal. A kormány új gabonaértékesítési politikájának megvalósítására

már a jövő hét elején sor kerül.

A Tempo című lap egyébként részletesen foglalkozik a kormány azzal a javaslataival, amely

a főiskolai hallgatók számát akarja korlátozni.

A kormány ezzel az intézkedéssel a diákságnak az egyetemekre való önzölését akarja megakadályozni és a kérdés úgy kívánja megoldani, hogy az egyetemekre való felvételt

ujabb felvételi vizsgához kötik.

A lap munkatársa beszélgetést folytatott Andrei közoktatásügyi államtitkarral, aki kijelentette, hogy a tervezett intézkedésekről egyelőre nem nyilatkozhatik, az azonban tény, hogy az egyetemi hallgatók száma ulméretezett s hogy a kormány ennek ellensúlyozására intézkedéseket kíván foganatosítani.

JAPAN DEMARS WASHINGTONBAN az amerikai flottaépítés miatt

Öngyilkosságot jelent a mai flotta-programm Amerika részére — a japán kormány hivatalos indokolása szerint

LONDONBÓL jelentik: A Daily Express washingtoni jelentése szerint, a japán kormány demarsot nyújtott át Washingtonban az új amerikai flottaépítési program miatt, amely a japán jegyzék szerint létezőkében fenyegeti Japánt. A jegyzék rámutat arra, hogy az Egyesült-Államok jelenlegi gazdasági helyzetét tekintve, az új flotta-programm valószínűleg öngyilkosságot jelent Amerika számára. Amennyiben az amerikai kormány nem változtatja meg Japánnal szemben folytatott provokáló politikáját, — mondja végül a jegyzék — Japán kénytelen lesz konferencia összehívását kezdeményezni a washingtoni flottaegyezmény módosítása végett. A demars azzal végződik, hogy a jelenlegi helyzet következménye csak az lehet, hogy a Csendes-óceánon teljes erővel megindul a flottaépítkezési verseny.

szorítani mélyen azon maximum alá, mely eredetileg tervezve volt.

Sajnos, a törvény az, mely a terheknek legnagyobb részét a kereskedőkre és iparosokra hárítja. A társadalom összes rétegeinek és tényezőinek össze kellene fogni, hogy a törvényhozás ezt a törvényt megváltoztassa és a taxák megállapítását az igazságos teherviselés és teherbíró képesség elveire helyezze, hiszen a helyes adózási rendszer egyik legfőbb alapelve, hogy minden jövedelmet igazságosan terheljen. Ebben a mozgalomban a kereskedők és iparosok bizonyára maguk mellett fogják ta-

lálni az összes foglalkozási ágakat. De hogyan is lehetett feltételezni, hogy akadjon magyar tanács tag, aki be nem látja, hogy a kereskedelem és ipar a roskadásig tul van terhelve és odáig jutott, hogy a reárrótt közterhek elviselni képtelenek? Hiszen nap-nap után olvassuk, hogy köztartozásokért bezárják és elárverezik az üzleteket és iparüzemek egymásután szűnnek meg. Az aradi Magyar Párt nagyon is szíven viseli Arad kereskedőinek és iparosainak sorsát és boldogulását. Ebben a pártban csak barátjai vannak a kereskedőknek, iparosoknak és minden ellenkező állítás téves.

Ellenkezik a békeszerződéssel a német repülőgépes propaganda-hadjárat

Szombatra várták Berlinben az angol-francia közös tiltakozó-jegyzéket. — Mit tartalmaz a „demarche concerté“?

Párisból jelentik: A Quai d'Orsay jelentést adott ki a német kormánytól átnyújtandó jegyzék ügyében. A jelentés a következőket tartalmazza: Miután az olasz kormány a Wilhelmstrasse hivatalos körei előtt kifejtette álláspontját a német-osztrák viszonyról kapcsolatosan felmerült kérdések tekintetében, a francia és angol kormányok elhatározták, hogy közös jegyzéket, „demarche concerté“-t juttatnak el a német kormányhoz. Politikai körökben egyéb ként pozitívként tárgyalják, hogy a francia és az angol követek együttesen jelennek meg a wilhelmstrassei külügyi hivatalban azonoszövegű jegyzéket nyújtanak át, kormányaik

Kudarccal járt Settle amerikai kapitány sztratoszféra repülése

Chicagóból jelentik: Szombaton reggel kilenc óra öt perckor hatalmas tömeg jelenlétében a sztratoszférába emelkedett Settle kapitány, Röviddel a felemelkedés után a tömeg észrevette, hogy a léggömb eltér a függőleges iránytól s Burlington felé halad. 20 perc múlva jelentették Burlingtonból, hogy Settle kapitány kényszerleszállást végzett.

A kapitány sértetlen maradt és kijelentette, hogy ballonjának külső burkolata megsérült és ez okozta a sztratoszféra-repülésének kudarcát. A sérüléseket kijavítják s a kapitány ezután ismét startol.

Settle, aki a múlt évben is részt vett Gordon-Bennet Ballonversenyén, kijelentette, hogy a repülés nem lesz veszedelmesebb, mint egy Gordon-Bennet repülés. A siralmas eredmény félig-meddig igazolta is a nagyhangú proféciát...

Az ismeretlen hős

Írta: F. A. PAYNE

Nem tudok meghatottság nélkül elhaladni a névtelen katona emléke mellett. Itt a világáros forgatagában a márványoszlop jelzi azok dicsőségét, akik ott feküsznek a világ különböző tájékain, tömegsírokban, ismeretlenül. A hadi jelentések is csak sok ezer közt említették őket. Vannak a mai háboru utáni világnak is névtelen hősei, akik még tömeges elismerésre sem számíthatnak. Ezek a filmhősök háboruzongató bravurjait helyettük véghezvivő artisták. Ismeretes, hogy egyik-másik filmsztár maga is elsőrendű artista, lovas vagy akrobata, aki a vakmerő cowboy bravurokat a film-drámában a felvételnél maga végzi. De általában nem a sztárgázsit élvező filmszínész ugrik át a két felhőkarcoló közt százhusz méteres magasságban s nem ő lóg a száguldó expresszvonat ütközőjén, hanem a megtévesztő pontossággal az ő maszkját viselő „hasommása“. A két képet azután a filmezés csodás fejlettségű technikájával összekapcsolják.

Amíg jól fizetett állásom volt a Broadway egyik nagy bankházában és délutánjaimat csak sportszerveződélyből töltöttem a legkülönbözőbb sporttelepeken, nem gondoltam arra, hogy a film-bravurok között mennyi emberi szenvedés rejlik. Csak akkor jöttem rá, amikor a nagy tőzsdei bessz idején lépitettek. Már három hét óta voltam állás nélkül. Naponta sok kilométert tettem meg, gyalog, földalattin, autobuszon, állást keresve. A hirdetések után indultam, de mindenütt már elkéstem. A kétségbeesés szélén voltam, amikor egy színházi ügynökségből kifelé jövet, beleütköztem Jim Haldaneba, a világhírű filmszínészbe.

— Mi járatban vagy, cimborám? — kérdezte és hátra vágott. Régebben sok vidám estét töltöttünk el együtt...

Elpanaszoltam a bajomat. Elgondolkodott. Majd így szólt:

— Ha jól emlékszem, te napszerű sportember vagy?

nevében. A lapok azt írják, hogy a jegyzékeket még a szombati napon átnyújtják Berlinben.

A Reuter-ügynökség jelentése szerint már pénteken megállapították az angol és francia kormányok közös jegyzékeinek szövegét. A jegyzékek három pontban összefoglalva sorolják el a kifogásokat. A három pontban hivatkoznak a nemzetközi szokásokra; arra, hogy a repülőgépes propaganda-hadjárat ellenkezik a versaillesi szerződés nyolcvanadik paragrafusával és hogy Németország magatartása e kérdésben össze nem egyeztethető a négyhatalmi szerződés szellemével.

A német sajtó megállapítja, hogy szombat estig nem történt meg a francia és angol kormányok közös diplomáciai lépése, amelyet a német külügyminisztériumnál készülnék megtenni.

A szombat déli bécsi lapok nemzeti-szocialista kormánylistát közölnek. Ezt a listát

a horogkeresztesek most leleplezett propagandaközpontjában találták.

Ha Ausztriában ők jutottak volna uralomra, akkor az osztrák kormány összetétele a következő lett volna:

Szövetségi kancellár: Proksch, a nemzeti-szocialista párt ausztriai tagozatának jelenleg Münchenben tartózkodó volt országos vezetője, propagandaminiszter: Frauenfeld, a bécsi kerületi nemzeti-szocialista csoportvezetője, igazságügyminiszter: Riedl dr., ismert nemzeti-szocialista ügyvéd, közbiztonsági és rendőrniszter: Brandt dr., volt bécsi rendőrfőnök, sajtófőnök: Schepky, a berlini Scherl-lapok éppen most letartóztatott bécsi tudósítója és végül Ausztria birodalmi helytartója: Bardolf Károly dr. altábornagy.

HUNGÁRIA PENSIO

Budapest, VII., Erzsébet-körút 9-ft. (New-York palotában).

Telefon: 44-1-96.

Modernül felszerelt, elegánsan berendezett, folyóvízzel ellátott uri otthon. Elsőrendű ellátás, polgári árrakkal.

Egy órával később már a nagy filmsztár névjegyével kopogtattam be a legnagyobb amerikai filmgyár ügynökéhez és egy héttel később Hollywoodban résztvettem az első próbán.

A szerepem az volt, hogy — a nagy Jim Haldane helyett, az ő-maszkjában — egy magas szikláról a tengerbe ugrom. Ezért hatvan dollárt kaptam. Ugyanannyi méter magasságból kell ugranom. Az ugrás sikerült.

Két héttel később egy hidról az alatta 60 kilométeres sebességgel elrobogó vonatra kellett ugranom. Már a vonat érkezése előtt lemásztam a hid vasszerkezetén olyan mélységre, hogy onnan már csak másfél méternyire voltam a vonat tetejétől. Ott lógtam a levegőben, néhány örökkévalóságnak tetsző percig. A vonat tüzet okádó sárkányak tűnt fel nekem s úgy éreztem, hogy szédületes gyorsasággal közeledik. Rosszabbul éreztem magam, mint a sommei kövészárookban, pergőtű idején.

Amint leugrottam, a füst és gőz elkábitott, görcsösen kapkodtam, semmibe se tudtam megfogódzni és leugrottam a sínek mellé. A filmesek a betegágyam mellett a „hóstemtem“ tiszteletére pezsgős vacsorát rendeztek. Én semmit se ittam, mert szédülten feküdtem ágyamban.

Mire felépültem, előléptettek. Most már százdolláros megbízásokat adtak. Los Angeles fizleti negyedében egy felhőkarcoló tizenkettedik emeletéről kellett kétnégy méter ugrással a szomszéd ház tüzlétrájára átugranom. Mivel a versenyen könnyen ugrottam mindig ennél hosszabb távolságra is, vállaltam a százdolláros ugrást. Hogy alattam tizenkét vagy harminc emeletnyi mélység tátong-e, az az esélyek szempontjából nem volt lényeges, mert ha leestem, még kevesebb emelet is elég az idevételhez.

Abból, hogy most az emlékirataimat írhatom, kitalálhatják, hogy ezuttal sem maradtam a rendes távolugrási rekordom mögött.

Már másnap kint voltam a repülőtéren, ahol ejtőernyővel kellett leugranom. Nagyon kellemetlenül éreztem magam, mert életemben csak egy ejtőernyős ugrást láttam s ott a leugró hős palacsin-

Ragadja meg az alkalmat, mert kevés pénzürt most sokat vásárolhat a

TEXTIL CENTRAL-ban

Arad, megyeházzal szemben.

Augusztus 15-ig nyári salson olkok kiadására.

Közös árverést tartanak szeptember másodikán a Városi Kávéház hitelezői

A Városi Kávéház árverésének ügyében érdekes fordulat állott be. A város és a Betegsegélyző Pénztár árverés kitűzését kérte a Városi Kávéházra és ezeket az árveréseket külön-külön tartották volna meg. A város javára megtartandó árverés dátumát már meg is állapították és eszerint ez az árverés augusztus 10-én folyt volna le.

Természetes, hogy sem a Városi Kávéház tulajdonosának, Hoffmann Ottóknak, sem pedig a hitelezőknek nem szolgált volna érdekét az, hogy a három árverést külön tartásuk meg és az árverésre kerülő tárgyakat egyenként adják el, mert ilyen módon talán még az az összeg sem folyt volna be, mint az első árverésen, a hitelezők pedig követelésüknek csak egy jelentéktelen részéhez jutottak volna hozzá. Pacuraru Brutus iparkamara főtitkár kezdeményezésére ezért akció indult meg annak érdekében, hogy

a három árverést egy időpontban tartásuk meg, és hogy ilyen módon a Kávéházban levő tárgyak ne kerüljenek külön-külön árverésre. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara néhány nappal ezelőtt árt a pénzügyigazgatósághoz, Arad város vezetéséhez és a Munkásbiztosító Pénztár igazgatóságához és azt kérte, hogy a fenti intézmények járuljanak hozzá a közös árverés megtartásához. Erre az intervencióra ma érkezett meg a szóban levő fórumoktól a válasz, amelynek értelmében úgy az állam, mint a város, a Betegsegélyző Pénztár elfogadja a Kereskedelmi és Iparkamara ajánlatát. Az új árverés időpontját az augusztus 10-iki dátumtól eltérőleg

szeptember másodikán állapították meg.

tává lapult a földön, mert „az ernyő várakozás ellenére nem nyílt ki“, amint a szakértők szakszerűen megmagyarázták.

Amikor a felvevő gép és a színészek csoportja be volt állítva, a rendező megkérdezett:

— Nos, akar ugrani?

— Hogy akarok-e? Majdnem azt mondtam, hogy nem akarok. De a statiszták közt ott láttam a kis Daisyt, akivel itt ismerkedtem meg. Tágra nyílt szemmel csodált engem, a filmhóst.

— Mehetünk, — feleltem keményen.

Amikor nyolcszáz méter magasságban voltunk, láttam a közelünkben cirkáló másik repülőgépen a felvevőmasina reám irányított ördögi szemét. Ekkor ébredtem tudatára, hogy sejtelnem sincs arról, hogyan kell az ejtőernyő szerkezetét működésbe hozni. Azt hazudtam, hogy régi repülő vagyok. Így azután nem kérdeztem meg tőlük. Most mégis erősebb volt az életösztön, mint előbb odalenn a rögn a húság. Odaordítottam a pilótának és jelekkel kérdeztem, hogy: „Mit kell csinálnom az ernyővel?“

A pilóta visszaordított:

— Amikor ugrik, a gyűrűt a vállánál rántsa meg... előbb számláljon...

Ebből nem sokat értettem, csak annyit, hogy a vállamnál levő gyűrű működésétől függ az életem és halálom.

Ma sem tudom, hogy amikor a gép oldalán kímásztam, számláltam-e, húztam-e a gyűrűt, csak azt tudom, hogy hirtelen ágyulövészteri durranást hallottam és feltem a selyemernyő kiterült. Azután már olyan nyugodt voltam, mintha a klubomban a karosszékekben ültem volna.

Még voltam hajótörött is nyílt tengeren. négy hétig lelt utána a hideg és fél évig nem zott ételt enni. Autóösszeütközést szenvedtem és kitört bele a jobbkarom. A többi szerűbb volt, de kevesebbet is fiztettem.

A nagybátyám révén végre egy nyugodt, békés irodába kerültem, nehéz idők fáradaimait. De s tona emléke mellett meggyőző hatottsággal gondolok az új életemről, már megérttem a tragikumot.

Zeletzky drámai vallomása a hadiszer-üzlet titkairól

Kötelessége volt a román katonai iratok megismerése. -- Meg akarta zsarolni egy pénzügyi felügyelő. -- Egy lista, amire sok ember kíváncsi

Zárt tárgyalást rendelt el a hadbíróóság a kényesebb kérdések letárgyalására

Bucurestiből jelénik: Rendkívül érdeklődés mellett kezdtek meg ma Zeletzky Brunónak, a Skoda-ügy vádlottjának kihallgatását. Mihăilescu Mihály ezredes, a tárgyalás elnöke, reggel kilenc órakor nyitotta meg a folytatós főtárgyalást és a termet ekkorra már zsufolásig megtöltötték az érdeklődők. Zeletzky Bruno balkezében hatalmas dossziét tartott. A vádlott jobbjára tudvalevőleg hiányzik. Zeletzky román nyelven olvasta fel vallomását, amelyben elmondja, hogy 1922-ben telepedett le Bucurestiben azzal a céllal, hogy a román hadsereg hadfelszerelését tanulmányozza. Ebből a célból járt a bucurestii arzenálban és ezért tett látogatást Kiskapuson is. Látogatásai során arra a megállapodásra jutott, hogy Románia hadfelszerelése kiegészítésre szorult és erről emlékiratot is terjesztett az illetékes fórumok elé. Egy másik emlékiratban az ágyuk kérdésével foglalkozott és ezeknek a kiegészítésére is javaslatot tett. Ezeknek a memorandumoknak az előterjesztése után lépett közeli érintkezésbe a román hadügyi kincstárral. A Skoda-művek ennek eredményeképpen külön osztályt létesített, amelyen 40-50 mérnök dolgozott annak érdekében, hogy a hadfelszerelés problémáját úgy technikailag, mint teoretikusan megoldják.

Az állam és Skodaék kapcsolatai

Zeletzky ezután az egyes hadfelszerelési cikkek taglalásába kezdett és ekkor az elnök zárt tárgyalást rendelt el. A zárt tárgyalás végeztével Zeletzky folytatta vallomását. Ismertette, hogy érintkezésbe lépett a nemzetvédelmi miniszteriummal és a legfelsőbb katonai tanáccsal. Ennek következtében megoldást nyertek azok a kérdések, amelyek a hadfelsze-

relési cikkek azonnali kiegészítésére vonatkoztak. Zeletzky hangsúlyozta, hogy neki

kötelessége volt az egyes katonai iratok megismerése.

Ezeknek az iratoknak megszerzésében teljes jóhiszeműség vezette és ezzel kapcsolatban ártatlanságát hangsúlyozta. A vádlott ezután azokra a kapcsolatokra utalt, amelyek a román állam és a Skoda-művek között kifejlődtek és megenlíti, hogy mielőtt a rendelőt perfektuálták volna, a Skoda-művek bizottságot nevezett ki, amely részletes tervet dolgozott ki háború esetére. A terv megoldást tartalmazott arra nézve, hogy miképpen állíthatók elő Romániában a szükséges hadfelsze-

Globalöli a molyokat és a molyok petéit!

Képviselet és raktár „PHARMAG” Drog., engros, Braşov. 304

lési cikkeket. Ez a terv huszmilliárd lejes megtakarítást jelentett a román államnak.

Zeletzky hangsúlyozza, hogy bár a garancia és a fizetés módzatai kívánni valók hagytak hátra, a Skoda-művek a legnagyobb jóhiszeműséggel járt el és 15 százalékkal olcsóbb ajánlatot tettek, mint amilyent egy másik barátságos cég nyújtott. Tagadja azt az állítást, mintha kémkedett volna.

Zeletzky leleplez és rehabilitál a hadbíróóság ítélszéke előtt.

A házkutatással kapcsolatban annak a nézetének ad kifejezést, hogy ez csupán ürügy volt, mert Maruli pénzügyi felügyelő nem olyan korrekt ember, mint ahogyan ismerik és

a házkutatást azért hajtotta végre, mert meg akarta zsarolni.

Zeletzky ártatlannak vallja magát a pecsétőrést illetően is és azt hangsúlyozza, hogy a pecsétet véletlenül kabátja gombjával törte le. Izgatott hangon emlékezik meg Zeletzky Sica Popescu tábornok öngyilkosságáról és védelmébe veszi Popescu generálist, akit szerinte meg-rágalmaztak. Ezután elpanaszolja, hogy a börtönben elfogatása óta mostohán bántak vele.

Pisztolypárbaj a csálai erdőben

Szombaton este hét órakor állt szembe egymással két aradi társaságbeli ur. Sebesülés nélkül végződött a tetteges inzultusból származott egyszeri golyóváltás

A Csálai erdőtelepen ma este hét órakor izgalmas

pisztolypárbaj folyt le.

melynek szereplői ismert aradi úriemberek voltak.

Egy aradi köztisztviselő és egy diplomás ur

állottak szemben ellenfelekként egymással, annak az affárnak következtében, amely köztük néhány nappal ezelőtt Arad főterén, a Minorita-templom előtt lezajlott. Mindkét párbajozó fél nős ember és a korzón családi természetű okokból kifolyólag keletkezett közöttük nézeteltérés, amely végül is inzultusban robbant ki.

A főterén lejátszódott affárnak lovagias következményei lettek, a két ur megnevezte segédeit, akik össze is ültek és pisztolypárbajban állapodtak meg. A feltételek szerint

egyszeri golyóváltás után a párbajt befejezettek tekintik.

Szombaton este autón és kocsin megérkeztek a felek segédek, valamint az orvos kíséretében a

DIANA sóborszesz nyáron is nélkülözhetetlen.

Nyirkos cellába zárták, kommunistákkal s más kétes elemekkel kellett együtt lennie. A börtönigazgató többször is megjelent cellájában és listát kért tőle azokról, akiknek állítólag pénzt adott. Mások is meglátogatták a cellában s ezek is, barátságos hangon bár, de ezt a listát kérték tőle. Zeletzky elmondja magáról, hogy üzletember volt, pontos üzleti könyveket vezetett, ezekből mindent meg lehet tudni, külön listára nincs tehát szükség. Vallomását Zeletzky Bruno a következő patetikus szavakkal fejezte be:

— Ha kém voltam Romániában, akkor azt kérem, hogy

ítéljenek golyó általi halálra.

Ebben az esetben nem érdemlem meg, hogy ennek az országnak verőfényes napsugara reám is ragyogjon és azt kérem, hogy állítsanak az egyik kaszánya falához s ott lőjenek agyon... Nem félek a haláltól, a harctéren számtalanszor szembenéztem vele, háromszor is megsebesültem és a jobb karomat is a harc mezején vesztettem el. Ártatlan vagyok!...

Ebben az országban kívánok továbbra is élni.

ahol gyermekeim születtek és ezért arra kérem a hadbíróóságot, hogy rehabilitáljon és adjon módot arra, hogy tovább folytassam polgári egzisztenciámat, amelynek keretei közül a mostoha események kizökkentettek.

Kiegészítik a védelem aktáit

Zeletzky vallomásának utolsó mondatai a hallgatóság körében mély benyomást keltenek. Az elnök ezután rövid időre felfüggesztette a tárgyalást, majd pedig Radu Rosetti védő kezdte meg beszédét és arra kérte a hadbíróóságot, hogy a tárgyalás dossziéját egyes aktákkal egészítse ki.

A bíróság ezután tanácskozára vonult vissza, majd pedig az elnök enunciólta, hogy egyes iratok beszerzésére vonatkozóan

helyt adtak a védő indítványának.

Pomponiu ügyész megemlíti, hogy Zeletzky a tárgyalás megkezdése előtt három ujságírónak átadta vallomása gépett példányait. Arra kéri az elnököt, hogy ezeket a példányokat kobozzák el. Az elnök ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy a vallomásnak azokat a részeit, amelyek zárt tárgyaláson hangzottak el, a szóban lévő lapok munkatársai természetesen nem közölhetik, mert ebben az esetben a törvény teljes szigorával járnak el. Délután két órakor az elnök a tárgyalást felfüggesztette és annak folytatását hétfő délutánra halasztotta el.

Magyarország

főlényesen győzött

a bécsi nemzetközi agyag-galamb-lövőversenyeken

Bécsből jelénik: Szombaton fejeződött be a háromnapos agyag-galamb-lövőverseny, amelyen Ausztria, Dánia, Svájc, Csehszlovákia, Németország, Lengyelország, Görögország és Magyarország legjobb galamb-lövői vettek részt. A verseny lefolyása Magyarország győzelmével fejeződött be. Egyéni világbajnok Lumnitzer Sándor dr. lett, akinek kétszáz lövése közül kétszáz talált. Második szintén magyar versenyző: Dóra Pál lett, aki 220 lövés közül 217 találatot ért el. A harmadik szintén magyar Dóra Sándor a 220 lövés közül 216 találatot ért el. A csapatbajnokságot szintén Magyarország nyerte, amelynek versenyzői 800 lövés közül 789 találatot értek el. A második Dánia lett.

Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a Földes-féle SOLVO-PIRULA FÖLDES-gyógyszortár Arad

Ujabb kommunista-letartóztatások Aradon

Moszkvai utasításokat és egy, kézisajtót találtak Ségában

Az aradi állambiztonsági hivatal tegnap éjszaka újabb kommunista-letartóztatásokat eszközölt Aradon. Ismeretes, hogy a temesvári sziguranca az aradi ügyészségtől kikérte a nemrég Aradon elfogott és elítélt Horváth János ifjuncukást. A kommunistát az aradi sziguranca egy detektívje, Bugariu Todor kísérte át Temesvárra, ahol kihallgatták. Horváth a bizonyítékok súlya alatt elmondta, hogy Temesváron 11 kommunista-gyanús egyénnel állott összeköttetésben. A szenzációs vallomás után a temesvári rendőrség nyomban akcióba lépett és sikerült is mind a 11 egyént letartóztatniok: mindnyájan bevallották, hogy résztvettek a kommunista-agitációban. Horváthot vallomása után átkísérték Aradra.

Horváth János tegnap éjszakai kihallgatása alkalmával megadta azoknak a címét, akik Aradon segédkeztek neki. Számszerint három egyént lelejtett le és ennek alapján még a tegnap éjszaka folyamán Ciorescu Tache szigurancafőnök néhány detektív társaságában autót Ségába ment, ahol sikerült a három kommunistát letartóztatniok. Lakásukon a házkutatás alkalmával rengeteg röpcédulát, egy kézisajtót és moszkvai utasításokat találtak. Ciorescu Tache szigurancafőnök vezetésével az aradi állambiztonsági hivatal éjjel-nappal nyomoz az ügyben és nem lehetetlen, hogy a közeli napokban újabb meglepetéstkeltő letartóztatások történnek.

Ezen a héten a következő cikkeket vásárolhatja féláron:

10.000 drb. külföldi fehér és sárga füles gyermekpohár	— — — — —	á Lei	6.—
20.000 drb. 1 literes vizes üveg	— — — — —	á „	8.—
5.000 drb. félkristály talpas pohár	— — — — —	á „	10.—
3.000 drb. félkristály külföldi cukortartó	— — — — —	á „	15.—
5.000 drb. csiszolt vizes kancsó 1 lit.	— — — — —	á „	22.—
1.000 drb. külföldi félkristály különböző. komplett 6 szem. süteményes készlet	— — — — —	á „	77.—
1.500 drb. komplett 6 szem. likőrös készlet tálcaival, égetett festéssel	— — — — —	á „	86.—
600 drb. félkristály, ovális aranszélű virág v. gyümölcstartó	— — — — —	á „	120.—

SZABÓ ALBERT üveg- és porcellán nagyáruházában ARADON.

Derüsen zajlik az élet a gödöllői világtáborban

Lord Baden Powellt kitüntette egyik cserkésze: a svéd trónörökös. — Douglas Fairbanks junior is a dzsemborira tart... — Egy eredeti ajánlat: „a cserkészhád irtsa ki a szunyoghadat!”

Gödöllőről jelentik: A cserkész-világtábor eddig másfélmillió ember látogatta meg. A külföldieket különvonat szállította Gödöllőre. Angolok, svájciak jöttek Gödöllőre és nagy feltűnést keltett

300 horogkeresztes müncheni cserkész. A világhiálítás legszorgalmasabb látogatója a népszerű „Bi-Pi”, aki váratlanul látogatja meg az egyes táborokat. Holnapra újabb német és francia vendégeket várnak s vasárnap újabb félmillió látogató megfordulására számítanak.

Budapesten és a gödöllői országuton több a külföldi rendszámú autó, mint a magyar jelzésű gépkocsi. Nagy lelkesedést keltett a cserkészek körében, hogy a svéd trónörökös magas kitüntetésben részesítette Baden Powellt. Az amerikai cserkészek körében izgalmat keltett, hogy a „Berengaria” fedélzetén utban

Elindultak az aradi cserkészfűk is...

Szokatlan élénkség uralkodott ma délután az aradi pályaudvaron. Ma délután utaztak ugyanis az aradi cserkészek közül mintegy ötvenen Gödöllőre, hogy megtekintsék a világboreet, a csodálatos Cserkész-Államot.

Az aradi cserkész-kohorsz parancsnoksága eredetileg úgy tervezte, hogy még szerdán felutaznak Gödöllőre, a kollektív utlevél azonban minden sürgetés ellenére egyre később, míg végül azután szombaton délelőtt megérkezett Bucurestiből. Elképzelhetően nagy volt az izgalom a cserkészkörökben, mert őszintén szólva, már arról is suttogtak, hogy a gödöllői kirándulás, mert a külügyi akadályokat gördítene az aradi utazása elé. Ez a feltevésére tévesnek bizonyult. A kirándulás délutáni órákban, jóval a vonat indulása előtt, autótaxik és más közlekedési eszközökkel egyhetes kirándulásra. Izgatott cser-

van Európa felé ifj. Douglas Fairbanks, aki Gödöllőre igyekszik. A fiatal filmszínész kijelentette, hogy feltétlenül ellátogat a világtáborba.

A világtábor egyik eseménye, hogy az indián cserkészek között van egy magyar származású fiú,

aki Amerikában született, törve beszél magyarul és a leggyűgöbben járja az indián-táncokat. A világboree legnépszerűbb egyénisége Baden Powell, aki napjában kétszáz levelet kap: autogrammkézők ostromolják, találmányokat küldeneki hozzá és egyik levélíró azt kéri tőle, hogy hasson oda, hogy

a cserkészek pusztítsák ki — a szunyogokat.

Vasárnap nagy repülönapot rendeznek a cserkészek és a repülönapon mindenféle attrakciókkal szórakoztatják a közönséget.

kész-gyerekek, papák, mamák érkeztek egymásután és 6 órakor, majdnem egy teljes órával az indulás előtt, már mindenki kint volt. Hiába, senkisésem akarta a vonatot lekésni. A hat vasuti kocsiából álló arad-budapesti szerelvény utolsó két kocsiját bocsájtották a cserkészkirándulás résztvevőinek rendelkezésére. Ez a két kocsi zsufolásig megtelt, mert a mintegy 50 főből álló cserkész-csapatnál másik 50 főből álló cserkészbárát-csapat utazott Gödöllőre. Még igen sok jelentkező akadt, azonban a kiszabott kontingens betelt és így több jelentkezőt nem lehetett a kollektív utlevélbe bevenni. De kitétek magukért az aradi cserkészcenuriók is és a lehetőséghez képest minden jelentkezőt elvittek Gödöllőre. A gödöllői egyhetes kiránduláson egyébként a következő cserkészfűk vesznek részt:

A második cenurióból Strasser József és Réder Lajos, a harmadik cenurióból Ujhelyi Ferenc, Kemka Károly, Lészav Tibor, Halic

Péter, Znorovszky Ferenc, Apró László, Ballasa Szilárd, Bányá János, Bloch Tibor, Boros N., Diószegi Béla, Dóka János, Grünwald Ferenc, Hollósi Sándor, Kemerle Nándor, Menczer Kálmán, Mezey Tibor, Márkus Miklós, Molnár István, Ocskay Ede, Neszmerák István, Polgár Károly, Tóth István, Sándor István, Szieger István, Weber Jenő, Szigeti Gábor, Bán Árpád, Vastag Lajos. Az ötödik cenurióból Bársony István, Cristea János, Szigeti Pál, Madár György, Muzsasz József, Rédei György. A hetedik cenurióból: Schronk Jenő tanár vezetésével Stoian Tivadar, Turay János, Régnér Dániel, Rafiael Pál, Barna Imre, Márton László, Szelinszky Ervin, Galbács István, Szeredy Béla, Guba Ferenc, Endrődy László és Inke Gábor. Az aradi cserkészek kirándulását egyébként dr. Ispravnic Sever kohorsz-parancsnok, Schronk Jenő főgimnáziumi tanár, Antonescu Zeno, Adam Sándor, Ujhelyi Ferenc, Bársony István és Braun Kálmán parancsnokok vezetik.

Út — Cserkészsország felé

Amikor a vasuti hatalmas villamos-óra mutatója félhét felé közeledett, a cserkészfűk között az izgalom is észrevehetőleg emelkedett. A papák gyümölcsöt és egyéb nyálkságot vásároltak gyermekeiknek, akik boldogan mászkáltak le és fel a vagonokból. A mamák eközben természetesen tanácsokkal látták el különösebben a kisebb cserkészeket: hogy vigyázzanak magukra, a vonattól ne hajoljanak ki és a néiket, bácsikat feltétlenül látogassák meg Pesten. Természetesen, hogy ne, úgy lesz minden — hangzik mindenünnen a készségesen beleegyező válasz.

6 óra 50 perc! Végre érkezett a nagy pillanat. A szerelvény méltóságteljes lassúsággal indult mozgásnak, míg az aradi cserkészfűk háromszoros „Sanatate” cserkész-kiáltással bucsúztak az itthonmaradottaktól, míg őket tovaröpítette a vonat a boldog gödöllői Cserkészsország felé.

Aradvárosi mozik műsora

5. fél 8 és fél 10 órakor:
CENTRAL MOZGÓ: A 3000 ÉVES EMBER. (Mummy). Főszereplők: BORIS KARLOFF, a „Frankenstein” főszereplője, partnere ZITA JOHANN, a szépséges új filmszínlány.
SELECT MOZGÓ: GESCHA, AZ UCCA LÁNYA. Erkölcskép. Főszerepekben: HEINRICH GEORGE, a kiváló német karakterszínész és BETTY AMANN. Helyárak: 5, 8 és 13 lej.

BERETVÁS és SARLÓS

PYJAMÁK
KÖNTÖSÖK
PAPUCSOK
HARISNYÁK

ANGOL URIDIVÁT, ELSŐRANGU
FÉRFI FEHÉRNEMŰ KÉSZÍTŐK
NYAKKENDŐ KÜLÖNLEGESSÉGEK

BUDAPEST,
IV. VÁCI-UTCA 20.

FELÓLTÓK
KALAPOK
ERNYŐK
KEZTYŰK

AHOL ÉRINTETLENŰL MARADT MEG A KÖZÉPKOR

Látogatás a világ egyetlen zsidó városában, a kismartoni ghettóban, amely megmaradt önálló politikai községnek és ahol ma is úgy élnek az emberek, mint kétszázötven esztendővel ezelőtt. -- Régi szokások egy új világban

Kismarton, 1933. augusztus elején.

Amíg Európában szinte mindenfelé a ghettó intézményét csak a múzeumok konzerválták a huszadik század számára, addig a kismartoni ghettó megmaradt változatlanul és érintetlenül olyanak, mint volt akkor, amikor még sárga foltot viseltek a keskeny házakból szegélyezett sárga sikátorok napsugárnélküli udvarainak megriadt lakói. A kismartoni ghettó: még mindig egy darab középkor és a ghettó fiatalsága csak most, a rádió, a repülőgép, a sztratoszféra-repülés korában akarja széjjelrögni a láncokat, amik az elítéltek tűzében kovácsolták acélossá. Ezért vannak heves harcok öregek és fiatalok között, ezért tűnik el majd esztendőnk múltán ez a gyönyörű, romantikus emlék, históriás könyvek lapjain élő korok utolsó krónikása.

Kismarton, német nevén Eisenstadt ma székvárosa a Magyarországtól elcsatolt osztrák területnek, Burgenlandnak. Az osztrák idegen-forgalom erősen kultiválja, évenként sokezer idegen fordul itt meg, érdemes Kismartonba utazni. Badenből rendszeres autóbusz kirándulásokat tartanak fenn, az autók azok ottan indulnak el, ahol nem is olyan régen a Höfereket fogalmazzák: a negyedik Károlyról elnevezett főtéren van a Prokop-féle utazási iroda, amely ezeket a kirándulásokat rendezi. Talán ötnegyed óráig tart az út, alacsony dombok mellett szaladunk el, máris elérjük Burgenlandot, a korcsmák átfestett firmatábláin látjuk még az egykori magyar cégér elkopott betűit. Öreg emberek még értenek magyarul, a fiatal generáció ezen a vidéken már csak a német beszédet tudja.

Európa egyetlen zsidó városa

Haltot tart az autó. Az uccabejáratot, ahol megállunk jobbról is, balról is emeletes sárga házak szegélyezik. Közöttük két faragott márványoszlop áll és a márványoszlopokat rács köti össze. A ghettó bejáratánál vagyunk. A rács most nyitva van, eredeti rendeltetése az, hogy pénteken este, szombat bejövetelekor lezárták itt a ghettót, ahová nem lehetett szekérral bemenni. Ez a szokás fennáll ma is, amiként hogy változatlanul megmaradtak a tizenhetedik századból a ghettó részben írott, részben szájhagyományként élő törvényei.

A kismartoni ghettóban még mindig a nyílt uccán tartják meg a lakodalmakat, itt gyüle-

keznek az egész község, liangos szóval invitálják a ghettó lakóit a lakodalmas szertartáshoz és a ghettó zenekara kíséri a menyegzőt alá, külön a menyasszonyt és külön a vőlegényt.

Szepesváralja alatt, ahog félényíra Lőcsétől, emelkedik a szepesi káptalan külön városa. Eredete messzi századok ködében tűnik el. Ha Bettauer szavait akarnám idézni, akkor azt mondhatnám, hogy a szepesi káptalan székhelye, a közigazgatásilag Szepeshelynek nevezett város a „Stadt ohne Juden.“ Min-

Ferdinánd császár sárga zsidófoltja a múzeum üvege alatt

U betű alakban torkollik egymásra a kismartoni ghettó két zsidóuccája. Az alsó és a felső ucca. Különös alakú házak sorakoznak egymás mellé, széles, boltíjtásos kapukkal, kiugró erkélyekkel, négyszögletes barokk ablakokkal. A felső ucca széléről nyílik a fennető, amelynek itt az a neve, hogy: „Az élet háza.“ Hallatlanul érdekes a kismartoni zsidótemető, amelynek igen nagy irodalma van. Évszázados sírkövei változatlanul s teljes épségükben megmaradtak. Érdekes és értékes a zsinagóga kincses-kamrája, aranyból és ezüsből készült, ősrégi kegyzsereivel.

De legérdekesebb Kismartonban az a múzeum, amelyet Wolf Sándor létesített egy régi barokk-palotában, a ghettó határán túl. A Wolfok Kismarton megalapítói közé tartoztak, az ősiüket Austerlitznek hívták és 1790-ben vették fel a Wolf nevet. Egykoron világhírű borkereskedő-cég volt, ők szállították mindenfelé a híres kismartoni és rusztli bort. Wolf Sándor 60 éves, nemzetközi relációban is elismert szaktekintély és rendes hallgatója a bécsi egyetemen az archeológiának, művészettörténetnek és filozófiának. Hallatlan áldozatok árán teremtette meg a múzeumot, amelynek Csatkai Elemér dr. ismert művészettörténész a vezetője. A múzeumban ő kalauzol.

Nagy és értékes kincseket rejteneik magukban a múzeum szobái. A Haydn-teremről már sokat írtak és egy szekrényt öltenek meg azok a könyvek és ujságok, amelyek a Haydn-centennárium alkalmából ismertették a relikviákat. Külön szekrényben őrzik a Gotterhalte első kottáját, amelyet 1797. február 12-ikén adtak ki.

Külön szobában vannak a Fanny Elisler

denki pap itt, a polgármester, a városi tanács, reverendás papok gépelnek a püspöki palotában és az egyetlen civil funkcionárius a templomszolga, aki egyben levélhordó is. Kismarton: ugyanez zsidó kiadásban. *Egyetlen keresztény funkcionárius az a templomszolga*, aki szombaton az elkerülhetetlenül szükséges munkálatokat végzi. Zsidó a polgármester: Gabriel Vilmos, a Wolf borkereskedő-cég pin-cemestere, zsidó a községi képviselőtestület kilenc tagja, zsidó a jegyző, a polgármesteri hivatal a templom épületében van, az önkéntes tűzoltóság pedig ott, ahol a rituálé parancsai szerint a baromfit vágják. Zsidó itt minden és a ghettó életéből érintetlenül maradt meg az összetartozásnak az az érzése is, amit sehol a világon nem lehet már látni. Egy család ez a város. Örömben és bajban.

Amikor Kismarton még Magyarországhoz tartozott, a ghettónak szintén önálló község jellege volt, akkor Alsókismartonhegynek nevezték és élén a községi bíró állott. Természetesen ez is zsidó volt, aminthogy már a 17. században is zsidó bírók intézték a ghettó sorát. Jóllehet írott emlékek szólnak arról, hogy Kismartonban már a 14. század elején is virágzó ghettó működött, ennek a zsidóvárosnak az eredete csak a 17. századig nyúlik vissza. Bécs 1671-ben látte el zsidóit és a bécsi zsidók Morvaországban kerestek menedéket. Itt sem volt sokáig maradásuk. Menekültök kellett és Esterházy Pál, a római szent birodalom hercege hosszas tárgyalások után menlevelet adott a nikolsburgi zsidóknak, akik a rabbi vezetésével alatt limpéyesen vonultak Kismartonba és kezdtek meg a mai ghettó építését. Minthogy a menlevél úgy szólt, hogy a herceg védelmére csak azok a zsidók tarthatnak igényt, akiknek Kismartonban házuk van, már pedig a rendelkezésre bocsájtott terület nem volt elegendő ahhoz, hogy annyi ház épüljön itt, ahány család Nikolsburgból menekültözött, a leleményesség egy egészen különös, Olaszországban még ma is sok helyen látható megoldásra kényszerítette a zsidókat. Egy-egy házat több család épített föl, a telekkönyvekben más névre került a földszinti front és az emeletei, más volt a tulajdonosa a hátulsó résznek és az oldaltraktusnak és még ma is szigorúan elkülönítve jegyzi fel a kismartoni telekkönyv a házak tulajdonosait.

levelei, szétfeszülő ruhái és vitrin alatt a híres táncosnő selyem fehér cipellője. Alig harminchármas. Egy gyermeknek is kicsiny lenne. És mellette a isteni Fanny csipkekesztyűje. Al szerelmesleveleken elfakult már az írás. Aztán magas polcon a Wolf-cég első üzleti könyvei, héber betűkkel a sárguló lapokon. Két szoba foglalja magában a zsidó emlékeket, az egyik szoba falán látjuk I. Ferdinánd császárnak azt az 1526-ban kelt eredeti pátensét, amelyben elrendelte, hogy a zsidók megkülönböztetésül sárga foltot tartoznak viselni. És üveg alatt, a pátensre ragasztva ott van még a sárga folt is. Nyolc centiméter átmérőjű korong, a posztó maga négy centiméter széles. Az idők folyamán kissé megfakult, de azért sárga és rikító ma is.

Először láttam életemben azt a sárga foltot, amely évszázadokon át megkülönböztette az Isten képására teremtett egyik embert a másik embertől. És nem tudtam sokáig eltávozni a rámába szorított négyszázéves császári parancstól, amely elkérült oda, ahová tartozik: a múzeum régiségügyi osztályának szürke falára.

...Háromszáznegyvenhét lakosa van a kismartoni ghettónak, amely az évszázadok során a leghíresebb orthodox Európában minden részébe. Talán koron híres volt... A fiatal akarja rázni magáról a ghettó sokára a kismartoni ghettó Kár lesz érte.

Sorozatos merényletek a külföldön szereplő német nemzeti-szociálisták ellen

Rigából jelentik: A szombati nap folyamán több német hadihajó érkezett Riga kikötője elé. A hatóságok ünnepi fogadtatást készítettek elő a partraszálló német tengerésztisztek tiszteletére. Az ünnepies fogadtatást azonban *kellemetlen incidens zavarta meg*. Amikor a német vendégek partra léptek,

egy ház tetejéről röpiratokat dobtak alá, a melyek becsmérlő kitételeket tartalmaztak Hitler ellen.

Amikor a német tengerésztisztek egy pavillon felé haladtak, több munkáskülső férfi a következőket kiáltotta a német tisztek felé:

— *Vesszen Hitler, a német nép hóhéra!* —
Éljen a marxista Németország!

A rendőrség letartóztatta a botrány okozóit.

A kopenhágai sportünnepségeken is résztvett egy tizenhat főnyi német rohamosztagos sportszerecsapat, amelyet a város határában, amikor utban voltak a stadion felé, *meztámadtak és véresre vertek*. Az esti lapok jelentései szerint a rendőri nyomozás megállapította, hogy negyven szociálista és három kommunista és szociálisták *oly súlyosan elverték Wurgessent, a német tornászcsapat vezetőjét, hogy egész bizonyosan az ütlegek következtében meghalt volna, ha a dán sportifjak nem mentették volna ki a halálos veszedelemből.*

Fogakat pénzért kaphat

-de soha
a sajátjait!

Elmulott évek -
elveszett fogak
- vissza nem térnek.

A fogkö elrontja fogait!

Először csak meglazulnak... és végül kihullanak a fogak a fogkö romboló hatása alatt — ha idejében el nem távolítják! Ehhez csak egy kemény fogkefe és Kalodont szükséges! A Kalodont az egyetlen fogkrém, mely a tudományosan elismert Dr. Bräunlich féle sulfurizinoleatot tartalmazza, s amely fokozatosan és biztosan eltávolítja a veszélyes fogkövet. Ezért: tisztítsák fogukat reggel és este Kalodont-al!

KALODONT

fogkö ellen

Újból alkalmazzák, vagy nyugdíjazzák az elbocsájtott aradi munkásbiztosító pénztári tisztviselőket

Eredményes intervenció Bucurestiben

A munkásbiztosító pénztár bucuresti-i központja május hónapban hajtotta végre a tisztviselői országos inkadrálását. Ennek az országos inkadrálásnak a során *tizenhét aradi munkásbiztosítási hivatalnokról nem történt intézkedés*. Ezeket a tisztviselőket nem véglegesítették és más állomáshelyre sem helyezték át. Az aradi munkásbiztosító pénztár kérdést intézett a bucuresti-i központhoz, hogy miért mellőzték az aradi munkásbiztosító pénztárnál ténylegesen szolgálatot teljesítő, kinevezett tisztviselők rangsorba sorozását. Bucurestiből az a válasz érkezett, hogy *a tizenhét aradi hivatalnokot elbocsátottnak kell tekinteni*, akiket augusztus elsején fel kell menteni állásuktól. A munkásbiztosító pénztár központi igazgatósága azt is közölte, hogy a tizenhét hivatalnoknak nincsen joga sem végkielégítéshez, sem nyugdíjhoz. A tizenhét aradi hivatalnok augusztus elsején tényleg el is hagyta a munkásbiztosító pénztárnál viselt állását.

Az aradi munkakamara elnöke: *Demian-Strengar Sava* pénteken interveniált Bucurestiben az aradi munkásbiztosító pénztár tizenhét tisztviselője ügyében. A munkakamara elnöke arra kérte a központi vezetőséget, hogy az inkadrálás során *mellőzzék aradi munkásbiztosító tisztviselőket vagy vegyék vissza állásaikba, vagy pedig az ország más pénztárához helyezték át*. Az elnök intervenciója ered-

ménnyel járt, amennyiben komoly ígéretet kapott arra nézve, hogy

az elbocsátott tizenhét tisztviselő fokozatosan a szükséghez mérten, újból alkalmazni fogják.

Kijelentették, hogy mindenkinek a szerzett jogát elismerik, aki nyugdíjjogosultsággal bír és tényleges szolgálatra nem alkalmasabbak többé, annak folyósítják a törvény szerinti nyugdíját.

Miután az elbocsátott tizenhét tisztviselő között több fiatal munkaerő van, akiket nem lehet nyugdíjba küldeni, mert munkaképességük teljes birtokában vannak, *azért ezeket más városokba fogják elhelyezni*. A munkásbiztosító pénztárak különben augusztus 27-én tartanak Bucurestiben országos kongresszust, amelyen Aradról két delegátus vehet részt, tekintettel arra, hogy az aradi munkásbiztosító pénztár tagjainak száma meghaladja jóval a huszezetet. Aradot minden valószínűség szerint *Demian-Strengar Sava* és *Vostinar György* pénztári vezetőségi tagok fogják képviselni, akik több fontos indítványt terjesztenek elő a munkáspénztári intézmény reformjára vonatkozólag. Az aradi delegátusok teljes átszervezést és autonómiát fognak követelni.

Roosevelt letörte a pensylvániai szénstrájkot

A filmipar is munkakódexet kap

Londonból jelentik: Roosevelt aláírta a ruházati- és villamossági ipar munkakódexét. Az acélipar kérte Rooseveltet, hogy enyhítse a túlsúlyos feltételeket. A pensylvániai szénstrájk ügyében az elnök maga interveniált, még pedig sikerrel, úgy, hogy 70 ezer strájkoló bányász felvette a munkát, még pedig a jelenlegi feltételek mellett. Az esti órákban Roosevelt hivatalosan is bejelentette az „ipari fegyverszünetet”, mivel a munkaadók és a munkátvállalók támogatják az elnök tervét, amelyet a kérdésben kidolgozott.

A newyorki értéktőzsde igazgatótanácsa egyébként új szabályzatot adott ki, amely a legfeljebb ötezerdolláros tartozási egyenleggel záruló számláknál 30 százalék, az ennél magasabb tartozási egyenleggel zárulóknál pedig 50 százalék fedezeti részt ír elő. A tőzsde elnöke kijelentette, hogy ezek az intézkedések a közérdekeket szolgálják és elkerülhetetlenek.

Robinson szenátor kijelentette, hogy törvényhozási intézkedést fog sürgetni a különböző tőzsdeüzlet teljes eltiltására. Hozzátette, hogy a spekuláció legutóbbi vad orgiái szánalmas és megvetendő látványt nyújtottak.

A nemzeti újjáépítési tanács Hollywoodba küldött táviratában *felszólította a filmipart, hogy intézze el belső egyenetlenségeit és terjessze elő munkakódexét.*

Megállás nélkül akarja körülrepülni a földet Magyar Sándor pilóta

Egy texasi milliomos a finanszírozója

New-Yorkból jelentik: Magyar Sándor, a világhírű magyar pilóta, aki mint ismeretes, a tragikusan elpusztult *Endresz Györgygyel* együtt repülte át az óceánt, újabb nagy feladat megoldására készül. A kiváló magyar pilóta

és megállás nélkül akarja a földgolyót körülrepülni.

Magyar Sándor útját *Easterwood*, az ismert texasi milliomos finanszírozza, ugyanaz, aki már több óceánrepülést támogatott. *Easterwood* a világkörüli ut sikere esetén

50.000 dollárt ajánlott fel Magyar Sándornak.

Willey Post nemrég felállított monumentális világrekordját akarja megdönteni

Férfi ruhákat

elsőrendű kivitelben
olesón készít

ky János

ati szalonja
Jarisbazar-uca 3.
a mellett.)

HIREK

A hang-gép

Dr. Walter Brandt bécsi mérnök feltalálta egy éneklőgépet, helyesebben hang-gépet, amelynek segítségével teljesen hangtalan egyének is pompás hangon énekelhetnek. A feltaláló Kantaphonnak nevezte új találmányát, amely nem más, mint egy ujszerű szerkezetű mikrofon. Ezt a mikrofont bármiféle rádióhangszóróhoz lehet kapcsolni. Magát a mikrofont a gégefőre kell kapcsolni és egészen halkán, inkább dudolni, mintsem énekelni valamely dallamot. A mikrofonba beledudolt dallamot a hozzákapcsolt hangszóró zengő és bőséges hangon hallatja. Technikai magyarázata a következő: a gégefő rezgései, felerősítve, mágneshullámokká alakulnak át — a mikrofon villanyvezetékű — a hangszóró pedig ezeket a hullámokat hanghullámokká alakítja vissza. Egyelőre még csak suttogászerű dudolást lehet csak ezzel az új eljárással énekké alakítani és csak szöveg nélkül, mert a mikrofon, mai formájában, még nem alkalmas arra, hogy érthető szavakat is továbbítsa. Ez a hang-gép, amelynek alakja egy közönséges mikrofoné, elülső oldalán egy kis emeltyűt mutat. Ez arra való, hogy szabályozni lehessen a hang színét. Egyelőre még csak a gordonka és a kürt hangszínét sikerült a feltalálónak lehetővé tennie, most dolgozik azon, hogy kibővítsen ezt a hangszínskálát, tehát aki a mikrofonba belesuttog, nemsokára esetleg már hegedű-, fuvola-, kürt-, vagy gordonka-hang képében „hallhatja viszont” a saját hangját, azaz suttogását.

Korszakalkotó ez a felfedezés nemcsak azért, mert ezzel a gépzene ismét új területet hódított meg, hanem azért is, mert a zeneszerzőknek rendkívül hasznos segédesszközévé válhat. A zeneszerzők, műveik hangszerezésénél eddig csak hallásukra és emlékezetükre voltak utalva, az egyes hangszerek szólalmának a hangszerek együttesébe való beleszővésénél. Ezentúl lehetségessé válik számukra, hogy hangszerezés közben, a bécsi mérnök találmánya segítségével, rögtön „le is hallgassák” azt a hangszerszólamot, amelyet éppen bele akarnak illeszteni a vezérkönyvbe.

— **IDŐPROGNÓZIS:** Meleg idő várható, élénkebb légáramlással, néhány helyen esetleg zivatarokkal.

— **Ujabb egy lejjel lett olcsóbb a kenyér** — az ökiráltságban. Bucurestiből jelentik: A pék-szindikátus mai ülésén elhatározta, hogy augusztus 14-iktől újabb 1 lejjel leszállítja a kenyér árát. Ennek értelmében a fehér kenyér Bucurestiben és a regátban augusztus 14-iktől kezdve 8 lej lesz.

— **Fizetik a köztisztviselőket.** A pénzügyminisztérium szombaton arról értesítette az aradi pénzügyigazgatóságot, hogy a tisztviselői fizetések kiutalása céljára négy és fél millió lejt utaltatott ki a Banca Nationala aradi fiókja utján. A hitelezés szombaton megérkezett a nemzeti jegybank aradi fiókjához is, úgy, hogy hétfőn kezdetét veheti a tisztviselői illetmények kifizetése. A nyugdíjasok számára újabb pénzösszeg nem érkezett.

— **A mezőgazdasági kamarák számára monopolizációjuk a mezőgazdasági gépek behozatalát.** Bucurestiből jelentik: A földmivelésügyi minisztérium rendelkezésének értelmében, mezőgazdasági gépeket ezentúl csak a mezőgazdasági kamarák utján lehet behozni.

— **KÁRTÉRITÉST FIZET A CFR AZ ELVESZETT CSOMAGOK UTÁN.** Bucurestiből jelentik: A CFR igazgató-tanácsa határozatot hozott, amelynek értelmében a vasúti kocsikban elveszett, vagy ellopott csomagok után kártérítést fizet. A kártérítés természetesen csak azokra az esetekre vonatkozik, amikor megállapítást nyert, hogy a csomag valóban a vasúti kocsikban vészelt el, vagy ott lopták el. Az ilyenkor eltűnt csomagok után a CFR kilogrammonként 100 lej kártérítést fizet, szemlélypodgyászoknál viszont a kártérítés összegét kilogrammonként 100 lej.

— **Aradi orvos súlyos betegsége** Társadalmi körökben spontán megvívánult, résztvevő érdeklődéssel figyelték napokon át azokat a híreket, amelyek az aradi orvoscsodasádalom egyik zimbabwusi, népszerű látogató betegségeiről szóltak. Néhány nap előtt elérte városszerte annak a híre, hogy dr. Salamon Izsó súlyosan megbetegedett. A fiatal orvos tüdőgyulladásra kapott, ami természetesen ágyba kényszerítette. Betegágyához a látogatók, érdeklődők egész tömege járt fel és azok, akik nem jöhettek minden nap virágokkal fejtezték ki érdeklődő együttérzésüket. A beteg állapota ma jóra fordult. Dr. Salamon túl van a krízisen és biztosan halad a gyógyulás felé. A közkedvelt aradi orvos betegségeinek enyhülése őszinte örömet okozott ismerősei, nagyszámú barátai körében.

Építkezők figyelmébe !! Husz százalékos árleszállítás !! Az Arad-Brádi r.-t. téglagyára mészhomok tégláját ezrenként 1000.-- Lejért hozza forgalomba.

Megrendelések: Arad-Brádi r.-t.-nél, vagy Barzava mészgyár és ker. R. T. Arad, Bul. Reg. Ferd. 6. Telefon 9-18. 2721

— **Éjjel repülte át az Alpokat.** Zürichből jelentik: Egy olasz ezredesnek péntekről szombatra virradó éjjel először sikerült az Alpokat az éjszakai órákban átrepülni. Az ezredes Milanóban szállt fel pénteken este fél tízkor és valamivel tízenként óra után ereszkedett alá a kivilágított zürichi repülőtéren.

Kincsek a föld alatt

Belgrádból jelentik: Csacsak mellett egy faluban hat éve ássa a földjét egy Mitya Ljubicsics nevű 60 éves paraszt, aki azt állítja, hogy az ősei által elásott kincset keresi. A dédapja orosz nemes volt, aki kénytelen volt elmenekülni hazuról és Szerbiában telepedett le, mert a nagy Karagyonyevicsel jóbarátságban volt. Akkoriban — több mint egy évszázaddal ezelőtt — a török invázió idején egyik őse földbe ásta a vagyonát, 773 millió aranydinárt és a leszármazott most akarja ezt a mészébe illő kincset kiásni. Hat éve mást se csinál, csak turja a földet és mindenki nevetett rajta. Botondnak tartották. Most aztán tíz méter mélységben a föld alatt teglászorra bukkant. A téglasor azt a régi pincét takarja, ahol a nagy vagyon el van rejtve. Most az egész környék az öreg paraszthoz zarándokol, aki viszont senkit sem enged a közelébe. A tömeget csak úgy tudta eltávolítani, hogy megígérte, amint a kincset megtalálja, egyrészt kiosztja a faluban. Az egész környék lázas izgalommal lesi a fejleményeket.

— **Eljegyzés.** Stern Helén (Curtici) és Weisz Győző (Nadlac) jegyesek. Minden külön értesítés helyett.)

Elismerten a legjobb fehérneműket, paplanokat

csak **Ruttkay & Botya** cégtől
szerezhetjük be legolcsóbban. 872

— **Elhunyt Avramescu Mózes özvegye.** Nagy részvételt keltett Aradon: ma az a szomorú hír, hogy özvegy Avramescu Mózesné, született Mihajlovits Emilia, 84 éves korában csendesen elhunyt. Az általánosan ismert aradi uriaszony halálát őszinte részvét kíséri nagyszámú ismerősei, barátai és rokoni részéről. Az elhunytban Avramescu Vazul dr., Madgearu Sándorné édesanyját és Mihajlovits Gyula nyugalmazott tűzoltóparancsnok nővérét gyászolja. Avramescu Mózesné temetése vasárnap délután 6 órakor lesz az aradi felsőtemető halottasházából.

— **Éretlen tréfa volt a newyorki tőzsdei gázbomba-támadás.** New-Yorkból jelentik: A tőzsdén tegnap történt könnyűakasztó gázbomba-robbanás ügyében a rendőrségnek sikerült öt bostoni egyetemi hallgatót letartóztatnia, akikről kétséget kizáró módon bebizonyosodott, hogy ők helyezték el a bombát. Caniell, a diákok vezetője sokáig bujkált a rendőrség elől, míg végre azután sikerült elfogni egy szállodában. Hogy mi volt az oka a merényletnek, azt egyelőre nem lehetett pontosan megállapítani, azonban a rendőrség véleménye szerint csupán éretlen tréfáról van szó.

— **Kitüntetett igazságügyi főtisztviselők.** A „Monitorul Oficial” legutóbbi száma közli az alábbi kitüntetések: Orezeanu Romulus, az aradi törvényszék II. szekciójának elnöke és Mager Romul aradi törvényszéki bíró a Román Koronarend tisztikeresztjével, Papp Vasile aradi telekkönyvi igazgató, Daescu Ioan törvényszéki főgrefier és Táská Eremie törvényszéki grefier a „Szolgálati Erdem III. osztályu keresztjével”, míg a temesvári tisztviselők közül: Popescu Virgil Petru és Sotirescu V. Constantin ítélőtáblai bírák, Nicolescu I. Miklós ügyész, Demenescu Ioan, Bamburg Alfréd ítélőtáblai főtisztviselők, valamint Grosu Amedeu és Pasare Pompil temesvári inspektorok a Román Koronarend lovagkeresztjével.

Meghalt a világ legkövérebb embere

Brierley Hill falucskaiban meghalt 64 éves korában George Lovat, a világ legkövérebb embere. Testsúlya 280 kiló volt. Haltestét csak tíz erős ember tudta az emeleti lakásból levinni és a kaput le kellett bontani, hogy a koporsó kiférjen. A háboru alatt azt üzentte a sorozóbizottságnak, hogy nem tud járni, ha kívánsiák, vigyék el a sorozóhelyiségbe. Legkedveltebb tréfája az volt, hogy néha jegyet váltott egy-egy színház földszintjére és a közönség nem csekély derűtségére azt követelte, hogy megfelelő helyet adjanak neki. Egy színházi látogatása alkalmával a berkocsi leszakadt alatta.

— **Örízetbevétték a berlini rádióállomás vezetőit.** Berlinből jelentik: A birodalmi és a berlini rádióügyek több vezető egyéniségét szombaton rendőri ellenőrzés alá helyezték. Braun Alfréd, Pless kormánytanácsos, Magnus dr. és Wiederle főtanácsosokat detektívek őrzik és mindannyioktól elszedték utleveleiket.

Női és férfi fehérneműk

legszebb kivitelben, legolcsóbban 307
**KOZSINEKNÉ fehérnemű-
varrodájában készülnek**
Arad, Str.-Brancovici (Lázár Vilmos-u.) 1. sz.

— **Horogkeresztes lobogóval indul a „Graf Zeppelin” Délamerikába.** Friedrichshafenből jelentik: A Zeppelin-léghajó szombaton este 20 óra 25 perckor indult el negyedik délamerikai útjára. Ezuttal Eckener kapitány vezeti a léghajót, amely Rio de Janeróban száll le először. Tizenöt utast szállít a léghajó. A Graf Zeppelin baloldali kormánykereke mellé ezuttal először tűzték ki a horogkeresztes állami lobogót.

— **Borosjenői kereskedő temetése.** Burián István ineni gabonakereskedőt e hó 4-én az aradi izraelita temetőből nagy részvét mellett temették el.

— **Akinek a gyomra fáj, bélműködése megrekedt,** mája megnagyobbodott, étvágya nincs, emésztése elgyengül, nyelve fehéressárga, annak napon-ta egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz rendbehozza az emésztését és jó közérzetet teremt. Kórházi bizonyítványok elismerik, hogy a Ferenc József viz biztos és kellemes hatása következtében állandó használatra rendkívül alkalmas.

— **A Bridgeszövetség tagjai a Hellas-klubházban.** Az elmúlt pénteken este a Hellas Sportegylet látta vendégül a Bridgeszövetség tagjait. A gondosan előkészített összejevetel a legszebb sikerrel járt, mert a nagyszámú megjelent játékosok csak a késő éjjeli órákban oszlottak szét. Mint értesülünk az összejevetelt a Hellas Sportegylet gyakrabban megismételni szándékozik.

— **A Goldschmidt Banknál vásárolt sorsjegyek nyereményei. IV. osztály. Lej: 20.000: 26324. Lej 15.000: 49667, 62586. Lej 12.000: 10031, 26148, 33543, 78431. Lej 9.000: 63687, 11071, 69090, 49605. Lej 5.500: 8413, 8428, 8476, 18767, 18774, 19602, 19634, 19650, 20160, 20192, 26160, 26164, 28044, 33503, 45033, 45954, 45998, 49440, 50703, 50732, 50729, 50749, 55881, 57324, 57332, 63989, 63916, 63924, 63992, 78631.**

A hét legedesebb vicce

Móricka nővére, a Rebeka férjhez megy. Az esküvő után, mikor a boldog pár hazajön a nászújjal a templomból, az ajtóban Móricka várja őket:

— Na, hogy vagy Rebeka?

— radt?

— Miért lennék fard?

— Mert hallottam, hogy gáltal a völgyégyed ut...

JANKA-patika ma egész nap nyitva van

— **AZ EGYHÁZ TILTAKOZIK A STERILIZÁCIÓ ELLEN.** Rómából jelentik: A német sterilizációs törvény katolikus körökben elégedetlenséget váltott ki és a német katolikus püspökség tiltakozását fejezte ki a birodalmi kormánytól. Római jelentés szerint a Vatikán hivatalos lapja, az „Osservatore Romano” nagy cikkben foglalkozik a kérdéssel és hangsúlyozza, hogy a német kormány sterilizációs rendelete nem egyeztethető össze a katolikus egyház tanításával, amely szerint a házasság szent intézményébe mesterséges eszközökkel nem szabad beleavatkozni.

— **Revolveres merénylet a konstancai személyvonat ellen.** Bucurestiből jelentik: A Bucuresti és Constanza között közlekedő éjszakai személyvonat ellen az elmúlt éjjel merényletet követtek el, amennyiben ismeretlen tettesek több revolverlövést adtak le a személyvonathoz csatolt hálókocsira. A kövések eldördülése után az utasok rémülten igyekeztek menekülni, később azonban kiderült, hogy komolyabb baj nem történt s a támadók golyói csak az ablakokat zúzták be. A hatóságok megindították a vizsgálatot a tettesek kézrekerítése érdekében.

Kaszás halál a kerékpáron

Varsóból jelentik: Még sohasem hallott módon követelt el emberölést egy Kratzke nevű földműves. A földműves kerékpáron jött haza a mezőről és még az est beállta előtt otthon akart lenni, ezért a lehető leggyorsabb tempóban hajtott. A kanyarodóban szembe jött vele egy másik biciklista, ugyanolyan erős menetben. Kratzke, akinek kaszája háttára volt erősítve, valóságosan lefejezte a szembejövő biciklistát. Vigyázat-langságból eredő emberölés miatt letartóztatták.

— **Súlyos forgalmi zavarok az okiráltságú árvizek miatt.** Csernovicból jelentik: Bukovinában az árvíz egyre nagyobb pusztításokat végez. Dornesti állomás közelében az ár hatalmas sziklákat gördített a pályatestre, úgy, hogy a forgalom itt megszakadt. Besszarabiában is több helyen szünetel a vasuti forgalom. A Suceava egyre nő, a vasuti sínek alól kimossa a töltést és az országutakat is járhatatlanná teszi. Hasonló a helyzet Moldovában is és különösen Barlad megyében okozott nagyobb károkat az árvíz.

— **Az Aradi Általános Takarékpénztárnál vásárolt sorsjegyek közül a következő számok nyertek:** 4052, 4064, 4083, 4094, 4097, 8738, 8760, 8769, 8777, 28172, 44458, 57382, 57384, 57403, 57469, 57485, 78710, 78716, 78721.

— **Új csatorna készül a Duna-Tisza között.** Szolnokról jelentik: A Duna-Tisza csatorna építésének munkálatait rövidesen megkezdik. Előzőleg helyszíni szemlét tartanak, főképpen a csatorna irányának megállapítása céljából. A bizottság, amelyet e célra állítanak össze, a Tiszán hajózik le. Tokajtól Szolnokig. Ezután határozzák el a csatorna irányát. A hajószemleuton résztesznek a kormányzó és a kormány, a képviselőház és a felsőház képviselői, az érdekeltek kiküldöttei és a szakreferensek.

— **Akiknek a szivmüködése rendetlen, erőlködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székélést, ha naponta reggel éhgyomorra megisznak egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.**

— **Szabadlábba helyezések az aradi törvényszéken.** A nádasi csendőrség az aradi ügyészségre szállította Stoica Lajos, Motiu György, Tudor Anna, Tudor Florica és Muresan Mihály nádasi lakosokat, akik a községből autón eltávozó Ratiu Romul gör. keleti lelkészt megtámadták, őt és családtagjait bántalmazták. A merényloket pénteken hozták be az aradi ügyészségre és szombaton kerültek a vizsgálóbíró elé, aki a vádlottak szabadlábra helyezését rendelte el. Cselekedetük nem esik oly súlyos beszámítás alá, hogy vizsgálati fogságot fenn kellene tartani. — Az aradi törvényszék csak szabadlábba helyezte a nádasi házalót, akit lilimontipént hozták be a csendőrség az aradi ügyészségre. A szabadlábra helyezés azért történt, mert a vizsgálat megállapítására már késő volt.

— **Az aradi rendőrség tegnap kezdte meg a nyomozást a telefon-drót lopás ügyében,** amelyet az arad-sofronyai utszakaszon követtek el. Az ellopott telefonhuzalt szombaton megtalálták egy aradi társaság raktárában, amely a huzalt megvette, anélkül, hogy tudomása lett volna annak lopott voltáról. A telefon-sodrony azonban nem tett ki olyan mennyiséget, amely három kilométernyi hosszúságnak felel meg, ezért nincs kizárva, hogy a lopott huzalt több helyen is értékesítették.

— **Hazátlan Heine-szobrok.** Hamburgból jelentik: A szenátus intézkedésére, a városi parkból eltávolítják Heine Henrichnek, a vi-Heine, mint ismeretes, zsidó származású volt Heine, mint ismeretes zsidó származású volt s így Hitler Németországában nincs helye a szobrának.

— **Aradi rendőri hírek.** Margineanu Lázárné Str. Consistorului 1. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik padlásáról nagyrértékű szappant loptak el. A héten ez már a harmadik eset, hogy padlást fosztottak ki, a rendőrség erélyesen nyomoz az ügyben. — **Hajós József Str. Lahovari 26. sz. alatti lakos feljelentést tett volt alkalmazottja, Birtók Sándor ellen,** aki marosvásárhelyi születésű. A feljelentés szerint Birtók amikor állásától megvált, álkulccsal behatolt a raktárba s onnan egy egész csomó gummibabát és 5 kilogramm finom bombont lopott el. Az ellopott áru összege meghaladja az 1600 lejt. — **Tegnap éjszaka ismeretlen tettesek feltörték Réder Ella Str. Bucur 19. szám alatt levő boltját és onnan hatszáz lej áru trafikot loptak el.** A betörést úgy fedezték fel, hogy Réder Ella egy ismerőse korán reggel arra járt és így lett figyelmes a felhúzott redőnyre. Nyomban értesítette Réder Ellát, aki azután a rendőrséghez fordult. — **Varzaru Géza jelentette fel Kecsed Józsefet,** aki állítása szerint tőle egy öltöny vadonatúj ruhát lopott 2000 lej értékben. Az ügyekben a rendőrség a legnagyobb eréllyel vezette be a nyomozást.

— **FELTALÁLTAK A LEPRÁ GYÓGYSZERÉT.** Londonból jelentik: Dr. Shlnichi Matsumoto, a kyotol (japán) császári egyetem tanára új és feltétlenül biztos hatású gyógyszert talált fel a lepra kezelésére. Az új szer az „Asahi” című lap jelentése szerint különleges olajokból és aranyból készül.

— **Dr. Stauber Andor kerületi tisztviselő orvos** rendelőjét Piata Avram Iancu (volt Szabadságtér) 3. szám., II. em. alá helyezte át.

Sziv- és női gyógyfürdő
TATZMANNSDORF
(Burgenland). 117

A svány, vasláp (moor) és természetes szőlővíz forrás fürdő. Olcsó pensio árak a gyógyfürdők használatával együtt. Felvilágosítás és tájékoztató kapható: A Fürdőigazgatóságnál, vagy Fürdőbizottságnál Tatzmannsdorf Burgenland és az összes idegenforgalmi irodáknál és az Österr. Anzeiger-Ges. A. G.-nál Wien I. Brandstätte 8.

— **Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyező Egyesületének hivatalos közleménye.** Tájékoztás céljából közöljük a pénzügyigazgatóságnál, valamint a vidéki adóhivataloknál fizetett összes nyugdíjossal, hogy miután a július havi nyugdíjak folytatlagos kifizetéséhez szükséges további meghitelezés mindeztideig nem érkezett meg, s a nyugdíjfelosztás megakadt, a Központi Nyugdíjpénztárnál — hivatkozással a nyugdíjasok elviselhetetlen nyomorára — távlatilag a hátrabékos meghitelezés megküldését kértük.

— **Nem volt és nem lesz oly hatalmas méretű parkünnepély, mint a ma délutáni rokkant-parkünnepély.** Felöltötteknek és gyermekeknek felejthetetlen, igaz örömet szolgálja az a tökéletes rendezés, mely ez ünnepélyt előkészítette. A boxverseny, az akrobatikus sportmutatványok, a gyermekzsoké ponylóverseny, a végnélküli kacaglató juxversenyek, a 2500 tombolatárgyú nagy tombola, nagyrértékű főnyereményekkel, az esti csodabár és nagy bál, bámulatba fog ejteni minden látogatót. Minden gond és bánat elmúlik, ha e délutánon megjelenik az Eminescu-parkban.

DESTEN legyen első utja

KOZMA LAJOS

KALÁPOS

nyakkendője, inge, pyjamája
legszebb, legjobb és divatos

KÁROLY KIRÁLY-UT 3, a sarkon.

A NYÁRI IDÉNYVÁSÁR MÁR MEGKEZDÖDÖTT! A SPORT-VONAT utasainak árengedmény! 2826

— **Autótaxi-sztrájk Londonban.** Londonból jelentik: Nyolcezer autótaxi közül szombaton reggel hatezer taxi sztrájkba lépett. Valószínű, hogy a többi kétezer autótaxi vasárnap csatlakozik a sztrájkolókhoz. A rendőrség legutóbb új, az eddiginél sokkal nagyobb ellenőrzési díjat léptetett életbe. Az autótaxi-sztrájk a túl magas ellenőrzési díjak ellen irányul.

— **Dr. J. Kerekes Rózsi női belgyógyász-specialista** külföldi utjáról bahaérkezett és rendeléseit magánbetegnek délután 4—6 óra között, a Strada Mocioni (volt Orczy-ucca) 18. szám alatti rendelőjében újra megkezdte.

Verebes Emmike

— **elnök akar lenni ...**

Budapestről jelentik: Verebes Ernő Emmy nevű színésznő-hugát olvasta a lapokban, hogy Andorra köztársaság nem tud elnököt választani. Emmy erre levelet írt Andorra-ba, amelyben bejelenti, hogy pályázik az elnöki méltóságra. Igéri, írja lapjában, hogy az andorrai idegenforgalmat alaposan felvilágosítja s hogy az ország lakóit boldoggá teszi. Emmy művésznő eddig még nem kapott választ ajánlatára, viszont a külös pályázat már bejárta az angol és amerikai sajtó nagyobb orgánumait.

— **„A Váci-ucca — vezet”.** A divat és elegancia terén Budapestet évtizedek óta a Váci-ucca vezet. Valahogy beidegződött már mindazok lelkébe, akik időszakonként vásárolni járnak fel Budapestre, az az előítélet, hogy a Váci-ucca elegáns üzletei tradíciókat és régi, jó hírnevüket drágán megőrzötték vevőközönségükkel. Ezt a tévhitet eloszlatja a Beretvás és Sarló cég táblát viselő elsőrendű uridivat-cég, amely szerényen húzódik meg a Váci-uccában — harminc esztendő óta. A kitűnő cég belső forgalma és nagyszabású üzleti élete nyomban megcáfolja az üzlet szerény külsejét. A Beretvás és Sarló-cég közismerten az aradiak találkozóhelye, akiket nemcsak kitűnő áru bő választéka és elismerten elsőrendű cikkei vonzanak, de a cég tagja, Hegyi András is, aki nemrég költözött fel Aradról, ahol egy a kereskedelmi, mint a társadalmi életben nagy közrehatású névnek örvendett. A cég rendkívül agilis, fiatal tagjai állandó összeköttetésben tartanak fenn a londoni és párisi világcégekkel s úgy a klasszikus angol, mint a modern francia árukat az elsők között hozzák forgalomba Budapesten.

URANIA HANGOS MOZGÓKÉPES TEREM.

MA, VASÁRNAP 8, 5, 1/8 és 1/2 10 órakor

HARRY PIEL legkiválóbb filmje

Botrány az arenában

DELELŐTTI ÓRAKOR

Kettős műsor. 8, 10 és 13 leies helyárak

Legszebb tanjő	Oszi hadgyakorlatok
Stolz operett, Willy Forst, Fee Malten, Verebes Ernő.	Katonai vigjáték. Lucy Englisch, Hörbiger Pál, Fritz Kampers

Az újra megnyitás alkalmával nyári helyáraink délután 3 órakor: 8, 10 és 13 Lej 5 órától: 8, 10, és 15 Lej

Jön! Székely Ibolya, az első Miss Magyarország kiváló filmje Ötensége csókja.

Csak egy álom lehet ily szép, mint a mai parkünnepély Ezeregyéjszaka tündéri látványosságában gyönyörködhet!

Az aradi magyar nőegyletek az erdélyi kézműipar sikeré- nek szolgálatában

Érdekes értekezlet Vásárhelyi Janka lakásán

Az aradi magyar nőegyletek vezetői megbeszélésre iltek össze Vásárhelyi Janka lakásán. A megbeszélésen Vagyászó Lászlóné a Polgári Jótékony Nőegylet, Bogdan Virginné a Lutheránus Nőegylet, Turay Jánosné a Református Nőegylet, öv. Wittauschek Lajosné a Missziós Társulat, Lászlóné Prohászka Elvira a Magyar Párt Közművelődési Szakosztálya, Medveczky Margit pedig a Magyar Párt leánytagozata képviselőjében vettek részt. Az értekezleten Vásárhelyi Janka elmondotta, hogy az Erdélyi Gazdasági Egyesület augusztus 26-a és 30-a között Sepsiszentgyörgyön kiállítást rendez, amelynek különös érdekességet a kölcsönöz, hogy azon magyar háziipari cikkek-ből mintavásárt tartanak. A Romániai Magyar Nők Szövetsége báró Huszár Pálné vezetésével arra törekszik, hogy az ország minden részének kézműipari termékei képviselőt nyerve a kiállításon, amely egyben a szegénysorsu kézműiparosok forgalmának fellendítését is célozza. A kiállításon ugyanis előreláthatólag számos külföldi vendég jelenik meg, úgyhogy a kiállítóknak eladásra is kilátásuk nyílik. A kolozsvári központ arra kérte az aradi nőegyleteket, hogy Aradon is gyűjtsenek össze különböző kézműipari munkákat.

Az egybegyűlt hölgyek elhatározták, hogy a nemes mozgalmat teljes odaadással támogatják és ezúton is felhívják az érdekelteket, hogy a kiállításra szánt tárgyakat Vásárhelyi Jankához juttassák el. A kiállítással kapcsolatban részletes információkkal szolgál: Az Erdélyi Gazdasági Egyesület, Cluj—Kolozsvár, Str. Andrei Muresanu 10., báró Huszár Pálné, valamint Kern Rezsóné, Bibó Erzsébet, Sft. Gheorghe (Sepsiszentgyörgy), Muzeum, Háromszék megye.

— Postatolvajtot fogtak Aradon. Az aradi rendőrség ma elfogta Nagy Lajos aradi illetőségű fiatalembert, aki Pisz Miklós postás postakocsijáról egy 2000 lej értékű postacsomagot lopott el. Pisz nyomában észrevette a lopást és szökött a legközelebb álló rendőrnek, akinek sikerült elfognia a tolvajot. A postacsomagot megtalálták nála, felkísérték a rendőrségre, ahol az ügyben lefolytatott nyomozás, illetve vizsgálat után átkísérték az ügyészségre.

— Akinek „követségeket kell robbantani...” Budapestről jelentik: A budapesti román követség előtt szolgálatot teljesítő rendőrnek feltűnt egy hiányosan öltözött férfi, aki az aszfalton különböző méréseket végzett s a járdán krétával jeleket rajzolt. Amikor a rendőr megkérdezte, hogy mit csinál, kijelentette: — Nekem megbízásom van az összes követségek épületeinek felrobbantására... Igazoltatása után kiderült, hogy Nagy Gyulának hívják, ön- és közveszélyes örvült, akit már többször kezeltek zárt intézetben. Az angyalföldi tébolydába szállították.

— A jó reklám előfeltételével ismerteti meg az olvasót a „Reklámélet”, melynek legújabb száma most jelent meg. Az új szám főbb cikkei: Rosner Károly, dr. Barinkay Ferenc, dr. Lénarth Edith és dr. Vajda István írták. A gazdagon illusztrált, művész kiállítású lap ezenkívül számos reklámaktualitást, ötletet, kis cikket, kritikát hoz, melyet stílusos fényképfelvételekkel tarkított kirakatotvat egészít ki. Szerkesztő: Balogh Sándor. Előfizetési ára egy évre 530 lej. Kiadóhivatal: Budapest, V., Bálvány-uca 12. Kérjen mutatványszámot!

— Aradon megalakult a bucuresti-i nyugdíjközpon t fiókja. A város nyugdíjasainak sikerült olyan egyesületet szervezniük, amely az összes nyugdíjgyesület mellett működhet tagjai érdekében. Az új nyugdíjgyesület elnöke Olariu Demeter, Aradvármegye volt tanfelügyelője. Az egyesület miután a bucuresti-i közpon ttal közvetlen összeköttetésben van, már csak azért is előnyököt biztosíthat, mert a közpon t a nyugdíjpénztárral, valamint a minisztériumokkal minden ügyes-bajos ügyet elintéz és ez feleslegessé teszi a leutazással járó hatalmas költségeket. Akármilyen sérelméről is van szó a nyugdíjasoknak, akik tagjai ennek az egyesületnek, ilyenek a hónapokig tartó kiutalások, esküt nem tett nyugdíjasok és nyugdíj nélkül elbocsájtottak ügye stb. mindent a legrövidebb uton elintézi a Bucuresti-i közpon t, már ennélfogva is érdeke mindenki- nek az egyesületbe való beiratkozása, mely természetesen a nyugdíjas szakmájára való tekintet nélkül történik. A fővárosi nyugdíjközpon t máris leiratban értesítette az aradi fiók- egyesületet, hogy ebben a hónapban leérkezik Aradra a pénzügyminiszter és ezt az alkalmat kell az aradiaknak felhasználni arra, hogy ki- döttséget menesszenek a miniszter elé sérel- meik orvoslása céljából. Az egyesület irodája egyelőre a kir. tanfelügyelőség irodájában (a megyeház-épületben), ahol 10-től 12 óráig esz- közölnek naponta tagfelvételeket.

Tartásdíj a férjnek a hűtlen feleségtől

Londonból jelentik: Illinois államban új törvény alapján a feleség, akinek hibájából a házasságot felbontják, köteles férjének tartásdíjat fizetni. Az új törvényt 24 órával hatálybalépte után a bíróság már két esetben alkalmazta. Egy feleséget, aki férjét hűtlen- nül elhagyta, heti 10 dollár, egy másikat pe- dig heti 17 dollár tartásdíj fizetésére és ingyen tej és tojás szolgáltatására kötelezte a bíróság.

— Jelentkezzenek személyazonossági igazolványukért. Az aradi államrendőrség népe- sedési osztálya nyomatékosan felhívja az alatt felsoroltakat, hogy minél hamarabb jelentkez- zenek személyazonossági igazolványuk átvéte- le végett, mert szigorúan ellenőrzik s ha valaki nem rendelkezik az igazolványokkal, akkor szigorú büntetésben részesül: Láng Mihályné, Lehocz Sándorné, Liszka Pál, Lőrincz Mária, Mák János és neje, Marksteiner Ferenc, Márián Sándorné, Mihálovici Illés és neje, Molnár Erzsébet, Molnár Péter, Mocz Péter, Münz Márton, Müller Jenő, Nagy Anna, Nagy Lajos, Nagy István, Nedelcu Miklós, Nikolo- vici György és Neje, Novák Péterné, Oláh Ro- zália, Orodí Emilia, Pachta Oszkárné, Papp Lajosné, Papp István, Péterffy Sándor, Péter- ffy Pál, Petrás Jánosné, Petroi Lázár, Pintér István, Pócs Ferenc és neje, Planinger Teré- zia, Plop János és neje, Podebrad Mihályné, Pongrácz Anna és leánya Anna és Petrovici Erzsébet.

— Nyári mulatság. Az Arad-Ségai (Lantos-telepi) Polgári Kör f. hó 12-én, esti 8 órai kezdettel táncmulat- ságot rendez a gyermekkorháztól 8 percnnyire levő kertjében. Ismeretes, hogy ez a fiatal kör többször ren- dezett már összejöveteleket, melyeken mindenki jól érezte magát. A rendezőség ez alkalommal is gondos- kodott arról, hogy a résztvevők jól érezzék magukat és egy kellemes est emlékével gyarapodjanak. Meghívó és belépője nem lesz.

„Muki bácsi” szíve

Arad letűnt színházi emlékei

Legutóbb felelevenítettem Arad letűnt szin- házi emlékeit és ezek között a színházi orvosok felejthetetlen alakjai nyertek új szint, új életet. A színésznépség kedvenc színházi orvosai Kab- debó János dr. és Tisch Mór dr. voltak. Külön kell megemlékeznem róluk, hiszen mindketten annyi jóssággal árasztották el a színházi világhoz tartozókat, hogy örökre felejthetetlenek ma- radnak előttünk. Dr. Kabdebó János, akit a kulisszák világában Muki bácsinak hívtak, maga is bohém természetű volt, tehát ő rokonszen- vezett legjobban a színészekkel. Személyes sér- tesnek vette, ha valaki a legrosszabb színész- ről is elítélőleg nyilatkozott. Egy alkalommal olyan énekes került az aradi színházhoz, aki- nek észrevehető testi fogyatékosága volt. A- bonvíván pupot viselt a hátán és ezt a szin- ügyi bizottságban, amelynek „Muki bácsi” is tagja volt, szóvá tették. „Muki bácsi” azonnal védelmébe vette az énekest és így szólt:

— Ne bánjátok ezt a szegény fiút, ő nem tehet róla, hogy pupja van. Ez a direktornak kellett volna, hogy szemet szurjon.

Ha valami akadály volt az előadás meg- nyitása körül, az igazgató szaladt — „Muki bácsi”-ért. Az előadás megkezdését pedig a régi, jóidőkben is legtöbbször a primadonna szeszé- lyessége hátráltatta. Így történt, hogy egy nagy oprett premierjének délutánján a primadonna: Pajor Emilia betegét jelentett. Dr. Tisch Mór megvizsgálta, de teljesen egészségesnek találta és egy félóraig beszélt a lelkére, hogy estére játssza el a szerepet. Pajor Emilia hallani sem akart erről. Az igazgató, Mosonyi Károly mit tehetett: szaladt „Muki bácsi”-hoz. Elpanaszolta Kabdebó doktornak, hogy végre kilátása van egy telt házra és a primadonna nem akar fel- lépni. „Muki bácsi” beült a batárjába, elment a rendőrségre és maga mellé ültette az egyik rendőrt: akit „Gyermek bácsi”-nak neveztek s akinek a neve ugyan gyermek volt, de külső- re nézve hatalmas atlétatermetű férfinak ismer- ték. „Gyermek bácsi”, amikor beléptek a Pajor lakásába, az előszobában maradt. „Muki bácsi” szép szóval próbálta rávenni a primadonnát arra, hogy játssza el szerepét, de Pajor Emilia hajthatatlan maradt. „Muki bácsi” erre kiszök- az előszobába:

— Jöjjön be a Gyermek!

A primadonna kacagásban tört ki. Azt hit- te, hogy egy gyermekkel akarja őt „Muki bá- csi” felvitetni a színházhoz, de amikor meglát- ta az óriást, szó nélkül magára kapta ruháit és a színházhoz rohant...

Köteteket lehetne még írni „Muki bácsi” szívééről, de ki tudná elsorolni azt a sok jótéte- ményt, amit tőle a színésztársadalom kapott... Örökké felejthetetlen lesz előttem az az utolsó, gyászos emlékü este, amikor kihült a legforróbb dobogásu, legnemesebb szív... Muki bácsi eltá- vozott közülünk, de emléke örökké él mindazok szívében, akik őt Aradon ismerték.

Szendrey Mihály.

— A lipcei árumintavásár új kedvezményel. A lipcei mintavásár alkalmából — amely augusz- tus 27-től augusztus 31-ig tart — a német kormány a legmesszebbmenő kedvezményeket kívánja biz- tosítani a külföldiek számára. Ennek a szándéká- nak a keresztülvitelében hemcsak a szokásos ke- reskedelmi szempontok vezérlik, hanem alkalmat kíván nyújtani a külföldieknek arra, hogy szemé- lyes látogatásukkal győződjenek meg a mai Né- metországban uralkodó viszonyokról. A német Bi- rodalmi vasutak az eddigi 25 százalék helyett 33 és egyharmad százalék utazási kedvezményt bi- tosítanak mindazoknak, akik a lip- meglátogatják. Ugyancsak ebb- ben részesülnek mindazok a metország területén négy k- nyolitanak le. A kedvezmény- getlenül élvezik, hogy ut- dig kereskedelmi célja kedvezményét — a je- földi utas, fajra fele- tekintet nélkül élvez

PILISINÉ

kozmetikai szalonja

Verbos-ház, Minorita templommal szemben.
A le-modernebb eszközökkel dolgozik.
Megőrzi fiatalosságát és szépségét.
A szépítő eljárások egész légi-
ója áll ott a látogatók rendelkezésére

1. Szepők eltüntetése.
2. Szemölcs irtás.
3. Archámlasztás.
4. Arvibrációk.
5. Pattanások eltüntetése.
6. Vörös bőr megszépítése.
7. Száraz, zsíros, szintelen bőr meg-
szépítése.
8. Különlőle arepakkolások.
9. Kikészltés uccára és estélyekre.

Tanácsadás díjtalanul bármi-
lyen kozmetikai kérdésben —
Tanítványok az arcápol-
lás minden ágában ugy-
gyakorlatilag, mint elméle-
tileg teljes kiképzést nyer-
nek. — Olcsó havi fizetéses
börle-rendszer.

Külön tisztviselő árak!

Asz, és Dáma két kézben

Sokak számára nehézséget nyújt egy új szín meg-
látása, melyből egyik kézben az asz, a másik kézben
csak a dáma van kis lapokkal, míg a király és a bub
(esetleg a 10-es is) ismeretlen elosztásban az ellenfél
leknél fekszik.

Kezdő játékosok gyakran esnek abba a hibába, hogy
ily esetben a dámvál „impázióznak” az ász felé, pe-
dig ez a legbiztosabb módja annak, hogy a színből csak
egyetlen ütést vehessenek ki, akár kedvező, akár
nem az ellenfeles figurák felvése.

A helyzet tisztázására vezetjük meg a következő
példát:

Asztal: D, 7, 5
Felvevő: A, 9, 6, 4

Könnyű látni, hogy ily elosztásban a dáma csak
akkor üthet, ha a király az ásztól balra, a dáma előtt
fekszik, azaz, ha a szín elosztása az ellenfélknél lá-
rálbéli a következő:

Baloldali ellenfél: K, 10, 8. Jobboldali ellenfél:
B, 3, 2.

A dámvál csak akkor ütethet, ha kedvező fel-
vést tételezünk fel és a következőképpen vezetjük a
kártyát:

1. A) — 8 — 6 — 2*

A baloldali ellenfél erre vagy azonnal belülről király-
val és ez esetben az asztal dámvál magas lesz, vagy a
10-es adja az ütést és a dáma azonnal üt. Az utó-
vezető „expázió” tehát sikertel.

Ha a király jobbra fekszik, a dáma ugyancsak üt, de
egy többet adhat, azaz, az ellenfélknél lá-
rálbéli fekszik.

Nézzük most meg, hogy mi történik, ha a szem-
közötti játékos a dámvál balra és impáziózik.

Ha a király jobbra fekszik, tehát a dámvál a szem-
közötti játékos kezében fekszik, az ellenfélknél
bubja és 10-es magassá válik.

Ha balra fekszik a király, az impázió természetesen
nem sikerül, de ezennél még egy ütést kell átenged-
nünk az ellenfélknél bubjának.

Látni látni, hogy ha különböző kezekben csak
aszunk és dámválunk van, még a király, bub és a 10-es az
ellenfélknél fekszik, sohasem hívjuk ki a dámvál, ha-
nem mindig az ász melől expáziózzunk a dámválra.

Felmerül most az a kérdés, hogy először hívjuk-e
ki az ász, vagy, előbb kis lappal kísérjük meg az
expáziót.

E tekintetben sokszor a szín hosszúsága, a bemo-
dásokból következő figura-elosztás, stb. a mérvadó,
mégis azt mondhatjuk, hogy általánosságban az ász in-
dítása az előnyösebb a következő okokból:

1. Lehet a király magában, mely esetben ászunkra
becsik.

2. A második hívásban sokszor már esik egy ellen-
feles figura (király, bub vagy 10-es), úgy, hogy ebből
az elosztásra támpontot nyerünk.

3. A szín kétszeri hívása rendszerint tempo-nyere-
séggel jár és sokszor a szín magasságát biztosítja.

Vannak természetesen kivételek is, mint például a
következő elosztás:

Asztal: D, 5
Felvevő: A, 9, 7, 6, 4

Ez esetben nagy hiba volna az ász hívni, mert az
egyedül maradó dáma így sohasem csinálhat ütést,
ilyenkor tehát — kedvező felvése számításra — először
a 4-es hívjuk a kezéből, mert ha az elosztás jó, így két
ütésünk van a színből.

E példából az ellenjátékosokra nézve egy fontos sza-
bály következik és pedig az, hogy ilyen esetben a ki-
rályal sürgősen be kell ütni, mert színjátékban kite-
szik magukat annak, hogy az első ütést a dáma, a má-
sodikat az ász, a harmadikat pedig már az asztal egy
kis aduja csinálja és így a biztos király-ütés elvész.

Itt említhetjük meg, hogy fordított, tehát a következő
felvéseben:

Asztal: A, 9, 7, 6, 4
Felvevő: D, 5

színjáték esetén, ha a bemodásokból valószínű, hogy
a király a baloldali ellenfélknél fekszik, a felvevő blöffel
élni. Kihívja dámválját, melyet a baloldali ellenfél abban
a felvéseben, hogy a bub is a felvevőnél van és az ő
királyval szembe fogható el, nem üt be; így a felvevő
dávával, a másodikat az ászal veszi
pedig már kis aduval kopja.

Itt természetesen nem sikerül akkor, ha —
a baloldali ellenfélknél van a
10-es lap, mert ilyenkor, ha a király
asztal ász, a védett 10-es még
a felvevőnél van.

Fényes Loránd.

CHINOPLASMIN
megelőzi a krónikus
mocsárláznak rossz
következményeit.

CHINOPLASMIN

Ajánlat a városi mozik bérletére, — amelyről mit sem tudott a városi tanács

**Schwarz Adolf, az aradi Erzsébet-mozi egykori tulajdonosa, bérleti
ajánlatot tett a Select- és a Central-mozikra vonatkozólag. — Mi történt
az ajánlattal..? — Egy pár felvilágosítás aradi ügyekről — Kolozsvárról**

A közelmúlt napokban igen érdekes
ajánlat érkezett Arad város vezetősé-
géhez, Kolozsvárról. Az ajánlattevő
régli szakember a romániai mozi-
szakmában és az aradi mozikköz-
önség jóismerőse: Schwarz
Adolf, az egykori Erzsébet-mozi vezető-
tulajdonosa, aki ebben a minőségben az Erdélyi és
Bánsági Mozi- és Szindikátusának
egyidőben, amíg a szindikátus működött, elnöke
is volt. Schwarz Adolf pár évvel eze-
lőtt távozott Aradról és előbb a brassói Fórum-
mozinak volt társtulajdonosa, majd a kolozsvári
Royal-mozinak nyerte el bérletét, amelynek ma
is tulajdonosa.

Schwarz Adolf az aradvárosi Select- és
a Central-mozik bérletére tett még akkoriban
ajánlatot, amikor a városi nagytanács-ülés azzal
a gondlattal foglalkozott, hogy szakember ke-
zébe teszi le a mozik üzemvezetését az eddigi
kísérletek helyett. Érthetetlen okok folytán
a kolozsvári mozi- és szindikátus vezetője
ajánlata a városi plénum tárgyalása alá sem került és így
mivel senki sem tudott arról, hogy a városnak
konkrét ajánlat is van birtokában, a mozik bé-
rletére vonatkozólag — egyszerűen az a
javaslat került elfogadásra, amely két jóhisze-
mű, de szaktudásban ugyancsak felkészület-
len városi tanács tag kezébe tette le az üzemek
aktív irányításának ügyét.

Az Aradi Közlöny kolozsvári munkatársa
az ügyben felvilágosításokért magához az
ajánlattevő Schwarz Adolffhoz fordult, aki a
figyelemreméltó ügyben a következőket mon-
dotta:

— Valóban megfelel a valóságnak az a tény,
hogy még a nyár elején ajánlatot tettem az
aradi két városi mozi, a Select és a Central
bérletére. Az ajánlat azonban nem került tár-

gyalásra, mivel én magam is csak az Aradi
Közlöny hasábjából értesültem arról, hogy a
városvezetőség indítványára más megoldást
választott a városi nagytanács. Az ajánlatom
egyébként ott fekszik valószínűleg a mozi-
üzemek hivatalában most is, mert hiszen én a ma-
gam részéről már nem is tartom aktuálisnak
az egészet. A filmkölcsonzók már július hó fo-
lyamán lekötötték a filmgyárak jövővi kam-
pányának legjavát s valószínűnek látszik, hogy
az a városi tanácsos is, aki a jövő évi filmek
lekötésének feladatára önként vállalkozott Ara-
don, ugyancsak vállalt már angazsmánt Arad-
város moziüzemével nevében a filmkölcsonzók-
szemben — tehát kész öngyilkosság volna to-
vábbra is forszirozni a bérleti ajánlatot. Min-
dez azonban nem zárja ki, hogy egy kedvezőbb,
későbbi időben újra sor kerülhet rá, hogy a
városi nagytanács belássa a szakmai tudás
szükségességét a moziüzemeknél és — ha ez
az idő tényleg egyszer elkövetkezik, — úgy
nincs kizárva, hogy megismétlem a bérleti aján-
latot, persze egy módosított formában.

Azt szokás mondani, hogy az egész világ
egy nagy falu, — mert az ember gyakran ta-
lálkozik idegenben hazai, így ebben az esetben:
aradi emberekkel, aradi ügyekkel. De sehogyan
sem illik ennek a közmondásnak keretei közé
ennek az ajánlatnak az ügye, mely abban a pil-
lanatban már nem lehet bizalmas magánügy, ame-
lyik pillanatban a városi közvagyonnal, az egyik
városi közüzemmel áll összefüggésben. Bizo-
nyára lesznek tagjai a városi nagytanácsnak, a
kik meglepetéssel először hallanak ezuttal a
moziüzemek nyílt problémáját érintő, ma már
inaktuálisra vált ajánlatról, amelyet nem tudni,
hogyan hagytak ismeretlenségben a város plé-
numa előtt.

LIPCSEI ŐSZI VÁSÁR 1933.

Kezdeté augusztus 27-én.

Bővebb felvilágosítást ad:

A Lipcsei Vásárhoza Lipcse

vagy a tiszteletbeli megbízott: H. Eugen v. Angerbauer, Timişoara, I., Str. Gen. Praporgescu 3., I. emelet. Tel. 70

Az uccaseprő egyetemi hallgató és a felszabadított jobbágy három évszázad tükrében

Amikor Keszeg János, a jobbágy deáki mesterségre adta magát és ezért felmentette a jobbágysági iga alól — 1651-ben. — Trasculescu János pedig, aki az államtudományi fakultás hallgatója — uccaseprő lett 1933-ban

„Keszeg János utóda!“. Ez a cím nem üzleti céget jelent, sőt nem utal melankólikus hangon, de spártai egyszerűséggel arra sem, hogy a „Keszeg János utóda!“. — „a pusztító gazdasági válság utáni áldozataként“ — ma délelőtt elárverezték. Keszeg Jánossal egy régi, 1651-ben kelt levélben találkoztam, utódairól pedig a kormány egyik, nemrégiben beharangozott rendelkezése kíván intézkedni. Egyik utódjáról ugyan néhány nappal ezelőtt rövid hírt olvastam Bucuresti főváros hivatalos lapjában. Ez azonban nem bír különösebb jelentőséggel, mert bár 1651-ben még nagyon kevesen voltak a Keszeg Jánosok, 1933-ban utódaiknak száma ezrekre és ezrekre emelkedett, úgy, hogy lépten-nyomon olvashatunk róluk és hogy a főváros hivatalos lapja is megemlékezik az egyik utódról, az épp olyan természetesen, mint ahogy a kormánykörök is foglalkoztatja Keszeg János utódainak problémáit.

Az ellejtett levél

A levelet, amelyről fentebb említést tettem, egy régi, 1857-ben kiadott könyvben találtam. A könyvet Szabó Richard és Balázs Sándor szerkesztették, a címe „Erdélyi Múzeum“ és az a példány, amely a kezembe került, valamikor — 1879-ben — „Az aradi iparos ifjak önképző- és betegsegélyező-egyletének“ tulajdonát képezte. — Egvé érdekes olvasmányok mellett az „Erdélyi Múzeum“ erdélyi „urhölgyek ismeretlen leveleit“ is közzéteszi és ezek között szerepel az az okmány, amelyre ismételt is utaltam és amelynek erejével Petki Borbála, Apafi György özvegye, Keszeg Miklós jobbágy fiát Keszeg Jánost, minden parasztszolgálat alól fölmenti. A levél egyébként a következőképpen hangzik:

„Én, néhai Tekintetes és Nemzetes Nagy-Apafalvi Apafi György Urnak meghagyatott özvegye, Petki Borbála szony, Adom tudára mindenknek, az kiknek illik, ez én levelemnek rendiben, hogy Küüllő vármegyében, Gálfalván lako, magam személyemre nézendő, Keszeg Miklós nevű örökös jobbágyom, melynek egy fia, Keszeg János nevű, a szabad deáki mesterségre adván magát, már alkalmas ideje, mióta iskolában tanul, és az orthodoxa celsiának szolgálat: emberséges főemberek intercedálván mellette, hogy az fejebb megirt Keszeg Miklós fiát, Keszeg Jánost, a parasztságból, a jövendőbeli paraszti szolgálatból kiszabadítanok. Mely emberséges embereknek megkeresését nem vetvén meg, én is ez napságtól fojva manunnittálom in perpetuum (örökre szabadon bocsátom) mind magát s mind maradékát, kezemet elvévén rola, szabadságot engedtem neki ex parte utriusque sexus (mindkét nem részére), hogy az jobbágysági iga alól megmenekedhessék. Melynek nagyobb bizonyosságára adom az én levelemet, pecséttemmel és kezem írásával megerősítve, ilyen nemes személyek előtt, ugymint:“

Küüllő vármegyében, Désfalván lakó vice-ispán,
Balogh Ferencz, m. k.
ugyanazon helyben, és faluban lako
Simo Kristof, m. k.
Petki Borbála, m. k.“

Mindez talán már a történelemé lenne és nem is bírna különösebb érdekességgel és aktualitással, ha Keszeg Jánost nem azért mentették volna fel „az jobbágysági iga alól“, mert a szabad deáki mesterségre adta magát és ha a kormány a már említett legújabb tervezetében nem éppen azt kívánna megnehezíteni, hogy valaki élete céljait „az deáki mesterséget“ vállalja. Tekintetes és Nemzetes Apafi György Ur özvegyének, Petki Borbálának fent idézett levele nyilvánvalóan azt dokumentálja, hogy a Keszeg János és a Keszeg

Jánosoknak azt az elhatározását, amely szerint életük utját a szellemi pályák felé irányítják — érdemnek tudták be és ennek jutalmazásul megszabadították őket a súlyos jobbágyi munkától és megadták nekik azt, ami minden értéknel többet jelentett: az önmagukkal való rendelkezés jogát, a szabadságot.

Az azóta eltelt közel háromszáz esztendő alatt a Keszeg Jánosok változatos pályát futottak be, egyre nagyobb lett a számuk és az utóbbi időben — mint említettük — a kormánynak súlyos gondot okoznak. Sorsuk változásához szerény adalékkal szolgál Bucuresti főváros hivatalos lapjának egyik legutóbbi száma, amely, 255-ik oldalán 17.453/2.350 A. 933. szám alatt polgármesteri határozatot közöl. Eszerint a főváros polgármesterének tudomására jutott, hogy egy Ion Trasculescu nevű egyén, aki a bucaresti-i egyetem államtudományi fakultásának hallgatója, legutóbb a főváros köztisztviselési szervénél uccaseprői minőségben nyert alkalmazást. A fiatal ember — Keszeg János egyik kései utóda — szolgálatba lépése alkalmával egy szóval sem említette, hogy „az deáki mesterségre adta magát“, csak hogy uccaseprőként alkalmazták és hogy az így keresett pénzből folytathassa tanulmányait. A bucaresti-i polgármester fentemlített határozatával Trasculescu János egyetemi hallgatót ideiglenes minőségben irnokká nevezte ki és részére háromezer lej havi fizetést állapított meg.

A helyzet tehát valóban súlyos. A kormány sürgős megoldást keres. Nem élünk 1651-ben, nem tekinthetjük érdemnek tehát, ha valaki szellemi pályára készül és a felső iskolákba akar beiratkozni. A megoldás egyszerű: redukálni kell a Keszeg és Trasculescu Jánosok számát. Selektációt kell

Vasárnap is lehet jelentkezni

a budapest—bécsi sportvonatra!

A végső jelentkezési határidő kedden déli tizenkét órákor jár le

A budapesti és bécsi társasutazás rendező-sége — a közönség érdekeit szem előtt tartva — úgy döntött, hogy **vasárnap déli tizenkét óráig fogad el az utazásra való jelentkezéseket**. Az érdeklődők az **Aradi Közlöny** és az **Erdélyi Hírlap** kiadóhivatalában jelentkezhetnek.

Lapunk főkiadóhivatala ebből a célból vasárnap déli tizenkét óráig inspekción tart.

Azok részére, akik vasárnap délig különböző okok miatt nem jelentkezhetnek, a rendezőség újabb határidőt állapított meg és ezeknek a résztvevőknek a jelentkezését **kedd déli 12 óráig elfogadják**. Ebben az esetben az utasoknak az eredetileg megállapított részvételi díjon felül 100 lej pótdíjat kell fizetniük. Új résztvevők jelentkezése ugyanis újabb kocsik megrendelését teszi szükségessé, ami természetesen tetemes költségekkel jár.

A Kinizsi-sportegylet olcsó vonata a résztvevők számára rendkívüli előnyöket biztosít. A sportvonat utasainak ugyanis a kollektív utlevélhez csak az állampolgársági igazolványt, vagy akiknek nincs, az ugynevezett dovada speciala-t, a személyazonosság igazolványt és a 18—54 éves férfiaknak a katonai igazolványt kell benyújtaniuk a jelentkezésnél. Az utazás

alkalmazni és meg kell akadályozni a főiskolák el-özönlését. Keszeg János utóda azonban mintha a fejüket csóválnak ennek a megoldásnak a hallatára. Eddigi tanulmányaik során ugyanis arra a meggyőződésre jutottak, hogy nagyon komplikált matematikai művelet az, amikor kivonással akarunk összeadni, amikor a szellemi javak csökkentésével akarják az anyagi javakat szaporítani. Keszeg János nem tűnik el akkor sem a társadalomból, ha nem iratkozik be az egyetemre, elhelyezést és kenyeret követel akkor is, ha nem szerezheti meg a diplomát. Azt pedig valóban naivitás lenne állítani, hogy csak a diplomás emberek állanak munka nélkül és a fizikai munkások és a középiskolát végzett tisztviselők számára nyitva áll az érvényesülés útja.

Egy titokzatos egyenlet, — egy még rejtélyesebb ismeretlennel

A hiba talán nem a Keszeg Jánosokban rejlik és talán nem is az a baj, hogy Trasculescu János államtudományt tanul, hanem az, hogy a gyakorlati államtudorok — világgazdasági konferenciák ellenére — még mindig nem tanulták meg annak az egyenletnek a megoldását, amelynek két adott tétele a fizikai és a szellemi munka és amelynek — egyre többek számára — ismeretlen tényezőjét a mindennapi kenyeret képezi. Az egyenlet megoldását pedig — ha nem is segíti elő — de semmiesetre sem hátráltatja, ha a Keszeg és Trasculescu Jánosokat — akik az anyagi javak hiányát amugyis megszenvedik — nem fosztják meg a szellemi javaktól, amelyeket egyszer talán — világgazdasági konferenciák ellenére — mégis sikerül miánndennapi kenyérré átváltani.

Molnár Tibor.

költségei minimálisak. Budapestre és vissza 970 lej az utiköltség, amelyben bennfoglaltatik a vasuti költség, utlevél és vizum, azonkívül egy jegy, amely az utast feljogosítja a gödöllői világiamboree megtekintésére. Ha számításba vesszük, hogy egy negyedéves utlevél beszerzése 800—900 lejbe kerül, beigazolódik, hogy a sportvonat rendezősége olyan olcsó utazást biztosít, amilyenre még nem volt példa. Hasonlóan olcsó az utazás azok részére is, akik Bécsig folytatják utjukat. Bécsbe és vissza az utiköltség ugyanis 2195 lej tesz ki.

A sportvonat augusztus 12-én délelőtt indul Aradról és délután 5 órákor érkezik Budapestre. Akik Bécsbe akarnak menni, azok a következő nap, 13-án reggel 6.25 órákor indulnak és 18-án 8.25 órákor indulnak, vissza 12.43 perckor érkeznek Pestre. Aznap utaznak vissza Aradra.

Szerkesztő

Utlevél jelizére, Aradja az utóbbi időben 1002 lej. Így tehát sem lejes összeg nem áll

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A román-orsz kereskedelmi forgalom

közvetítésére ajánlatot tett egy londoni cég az aradi Kereskedelmi és Iparkamarának

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamardhoz ma rendkívül érdekes levél érkezett, amelyet minden valószínűség szerint csak annak a nagyjelentőségű szerződésnek lehet betudni, amelyet Titulescu román külügyminiszter kezdeményezésére Londonban kötöttek és, amely a kelet-európai államok és a Szovjet között jött létre. Ennek a szerződésnek a megkötése után, amely tudvalevőleg a fámadó fél definiálására szorított, olyan hírek terjedtek el, hogy rövidesen tárgyalások indulnak meg Románia és Oroszország között, amelyek kereskedelmi szerződés megkötését célozzák. Ezek a hírek koraiaknak bizonyultak, azokat a kormány meg is cáfolta és egyelőre nem is került sor az említett tanácskozásokra.

Abból a levélből azonban, amely ma Aradra érkezett, arra lehet következtetni, hogy bár a kereskedelmi szerződés még nem jött létre, a barátságosabb atmoszféra következtében meg van a lehetőség arra, hogy Oroszor-

szág és Románia között kereskedelmi forgalom alakuljon ki.

ami esetleg előnyöket jelenthet a romániai export szempontjából. Az angol cég ugyanis ajánlatot tesz arra, hogy bármilyen kereskedelmi vagy hitel-ügylet Oroszországgal való közvetítését vállalja.

Abban az esetben, ha a romániai kereskedők körében érdeklődők akadnának, akkor a londoni cég minden valószínűség szerint leküldené egyik megbízottját Romániába, hogy a feltételekben megállapodjanak és, hogy az üzletet perfektuálják. A londoni cég ajánlata annál nagyobb érdeklődésre tarthat számot, mert a háború óta ez az első eset, hogy komoly — világreklációban is számottevő cég — ajánlatot tesz arra, hogy Románia és Oroszország között kereskedelmi ügyleteket közvetítsen és így a maga erkölcsi és anyagi súlyával garantálja ezeknek az üzleteknek a rentabilitását és komolyságát.

A vándor-fakereskedelemtől szóló rendelet

megfeleltek a szamosmegyei fatermelők

Annak a megmozdulásnak az eredményeképpen, amelyet az Erdélyi Fakereskedők Egyesülete határozott el, a Szamosmegyei Fatermelők már meg is tették a kellő lépéseket annak érdekében, hogy megtörténjen a vándor fakereskedelem szabaddá tételéről szóló engedély hatálytalansága. Az Aradi Közlöny részletesen ismertette a fakereskedők sérelmeit és rávilágított arra, hogy az említett rendelet súlyos károkat okoz az erdélyi fakereskedelemben. Augusztus 13-ikán nagygyűlést tart Aradon az Erdélyi Fakereskedők Egyesülete, amelynek tagjai tiltakozásukat jelentik be a rendelet ellen és annak visszavonását kérik. A Fakereskedők Egyesületének megmozdulása adott impulzust a Szamosmegyei Fatermelőknek arra, hogy fellebbezéssel éljenek a minisztertanácsi határozat ellen. A Szamosmegyei Fatermelők a kolozsvári revíziós bizottságnál támadták meg ezt a határozatot és a revíziós bizottság augusztus 11-ikére tűzte ki a kérdés letárgyalását. Így tehát az augusztus 13-iki nagygyűlés résztvevőinek további magatartására kihatással lesz az is, hogy milyen irányban döntött a fellebbezés ügyében a kolozsvári revíziós bizottság.

= Az aradi Magyar Párt a következő értesítést közli: A deszkaárúsító gazdák sérelme ügyében a Magyar Párt többszöri intervenciójára, folyó évi július hó 13-ikán a hivatalos lap 158-ik számában, a 4633. oldalon kormányrendelet jelent meg, mely a panaszolt sérelmet megszüntette és nemcsak a mőcoknak, hanem más deszkaárúsító gazdáknak is megengedi a deszkaárúsítást. A rendelet így szól: Az 1933. június 14-ikén kelt 716. számú minisztertanácsi napló alapján megengedjük, hogy Alsófehér, Arad, Bihar, Brassó, Kolozs, Hunyad, Szörény és Torda megyéknek havasi és hegyes vidékein lévő községek és járások lakói házalókereskedést üzhessenek háziipari, valamint fakészitményű árukkal: (deszka, zsindely, gerenda, szálfa, fejszék, csebrek, kádak, szőlőkarók, szövőszékek, széna, favilla, lapátok, szekértengelyek, kapanyelek stb.) ugyszintén cserépedényekkel, faszénnel, gyümölcseccsel, mésszel, gyapjuval, bundákkal ködművel. Ezenkívül az 1852. évi császári paténs A fentebb felsorolt áruk szerzői jogát. Felhatalmaztatnak a megalapított szervezetek, hogy a fentebbi áruházaló kereskedésre jogosítottaknak ki és pedig mindezt a szerződés nélkül.

= Exotikus valuták a budapesti bankokban. Budapestről jelentik: A 12.000 külföldi cserkész és a nagyon sok idegen, aki a jamboree alkalmából Budapestre ment, igen sok külföldi valutát vitt magával. Rengeteg sok külföldi valuta kerül beváltásra, sok olyan valuta, melyet a bankok csak hirtől ismertek, vagy legalább is nagyon ritkán láttak. Rupia, egyiptomi font, de még az északi valuták is igen szokatlan, exotikusnak mondható fizetőeszközök a magyar piacon. Azt lehetett volna hinni, hogy a cserkészek már külföldön vásároltak magyar valutát és nem a hazájukbeli pénzt vitték el magukkal. Bizonyára sokan így is tettek, de talán még többen csak Budapesten váltották be pengőre pénzüket. Nyilván tehát a pengő értékének is javára szolgált a jamboree.

Utazás az Atlanti Óceán két szigetére az első utját megtevő „CORDILLERA” és az „OCEANA” gőzöskkel.

Ez az utazás a HAPAG kéjutazást rendező osztályának legfényesebb társasutazása lesz!

Az ut során, a luxuskirándulás résztvevői megláthatják: a Kanári szigetek lenyűgöző szépségeit, Madeirát, Funchalt, Las Palmast, Teneriffát, valamint Marokkot, Biaritz várost és még számos más érdekességet.

A 23, illetőleg 26 napig tartó hajóutazás díja, meglepetést keltően olcsó, mert az ár, I. osztályt számítva 19.450 leinél kezdődik.

Az utazás 1933. évi augusztus 8-án kezdődik.

Kérjen a sziget-társasutazásra vonatkozóan részletes prospektust.

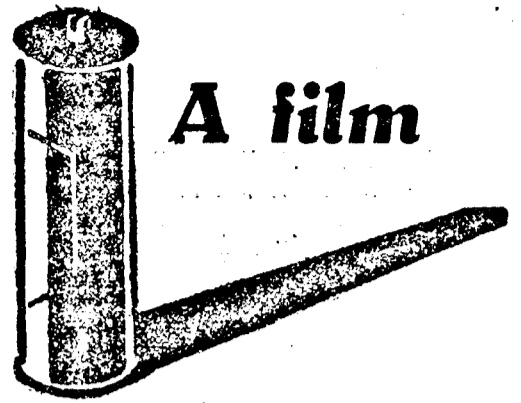
Jelentkezni a következő helyeken lehet, ahol megfelelő információval is szolgálhatnak:

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.

Temesvár, Mercy-ucca 2, valamint a Lloyd-sor 11. számú információs irodában, ezenkívül:

Künstler utazási irodában Arad,

Bulev. Regina Maria 24.

A film

csakis Voigtlander legyen a „mindenki filmje”, — mert az minden igényt kielégít.

Voigtlander

= Aradi birtokcsere. Bejan Romulus eladta a Strada Dumbrava Rosie 15. sz. 125 négyszögöles telkét 30.000 lejért Ambrus Oktáviánának. Özvegy Heitz Ferdinándné eladott a Nyomásközi dűllőben 4 üres telket összesen 600 négyszögöllel 6000 lejért Kovács Pirokának. A Confederatia Generala a Uniu-nilor Sindicale Muncitoresci din Romania eladta a volt Munkásotthon épületét 2.100.000 lejért a Cassa Centrala de Asigurari Sociale Bucuresti-nek. Kiss József és Rudolf eladták a Strada Trib. Dobra 4. számú ház fele jutalékát 30.000 lejért Torma Lajosnének. A Széchenyi Gözmalom R.-T eladott a Bulevardul Carol 35. sz. alatt 159 négyszögöles telket 212.000 lejért Diaconescu János és nejeének. Pancotan Sidonia eladott a Strada Dorobantilor-ban egy 241 négyszögöles telket 10.500 lejért Jugu Constantin és nejeének. Vasváry Józsefné eladta a Strada Sarbeasca 5. számú házat 118.000 lejért Burghardt Cristina és társának. Drecin Gheroghe eladott a Sága, Str. Const. Brancoveanu-ban egy 213 négyszögöles telket 7000 lejért Pacurar Todor és nejeének. Az Aradi Kereskedők Takaré- és Hitelintézete eladott 5 telket a Zimándi-dűllőben 20.000 lejért Erky Lajosnak. Fábris János és neje eladták a Str. Ecat. Teodori 4. számú házat 525.000 lejért Jacobi Gyulánának. Volontir György és neje eladták a Rozer-dűllőbeni házukat 62.000 lejért a Casa de Economie si Credit Ajutor a Cornuliu P. T. T.-nak. Brasovan Zoltán eladta a Str. Pionerilor 3. számú házat 50.000 lejért Lengyel Jánosnak. Konrad János és neje eladták a volt Trombita-ucca 17. számú házat 150.000 lejért Gid Tódor és nejeének. Cinta György eladta az Óvár-téri 221 négyszögöles telkét 8000 lejért Piláth Antalnak. Epstein Ernő eladta az Óvár-ucca 4. számú házat 184.000 lejért Szolarik Mihály és nejeének. Maconic Cornelia eladta a Strada Oituz 67. számú 288 négyszögöles telkét 20.000 lejért Gulay Julianna és Erzsébetnek. Epstein Jenő eladta a Hajó-ucca 6. számú házat 144.000 lejért Tell Gusztáv és nejeének. Gid Tódor és neje eladták a Strada Capitan Ignat 30. számú házat 250.000 lejért dr. Lupu Györgynének. Arad városa eladta a Str. 1. Decembrie 20. szám alatt egy 132 négyszögöles telkét 50.000 lejért özvegy Kovordányi Jánosnének. Adamcsok Gáspár és neje eladták a Strada Militarilor 4. számú házat 90.000 lejért Sinya Marikának. A Victoria takarékpénztár eladott egy 250 négyszögöles telket a Marostájon 4000 lejért Mézes István és nejeének. Kiszinger Ferenc és neje eladták a Strada Sava Raicu 39a. számú házat 29.000 lejért Gottschik Ádámnének.

„OLLA”
GUM..?

Figyelem!
Nem minden
prezervatív.
„OLLA”
ne fogadjon el
„Olla” helyett
silány utánzatokat.

Békés megoldást nyert a román-lengyel szállítási konfliktus

A lengyel vasut visszavonta a romániai árukra vonatkozó tilalmi rendeletet

Bucurestiből jelentik: A román-lengyel kivitel konfliktus megoldást nyert. A két állam vasutai között létrejött a megállapodás a lengyel szén szállítására vonatkozólag.

Az ideiglenes megegyezés érvénye szeptember elsején jár le s ez alatt az idő alatt a román és lengyel vasutak megbízottai tanácskozásra ülnek össze a végleges megegyezés érdekében.

A FRANCIA ÁLLAM GYÓGYFORRÁSAI
VICHY CELESTINS

VESE és HOLYAGBANTALMAK, KÖSZVÉNY, CUKORBAI, ARTRITISZUS GYÓGYÍTÁSÁRA
VICHY GRANDE-GRILLE MÁJBÁJOKNÁL és BPE-BANTALMBKNÁL
VICHY HOPITAL GYOMOR és BÉLBANTALMAK esetében
VEZÉRKÉPVISELŐ: FILIPPE FINKELSTEIN, BUCURESTI Str. Câmpineanu 20.

SPORT KÖZLÖNY

A Victoria tizéves jubileuma alkalmából AAC—Victoria-mérkőzés van programon

A váradi Testvériség játszik a Gloria-pályán

A Victoria sportegylet fennállásának tizéves jubileumát tartja meg vasárnap, az AMTE pályán, ahol a főmérkőzést az egyesület első csapatának az AAC komplett együttesével kell megmérkőznie. Sorrendben a jubileumi mérkőzések fél három órakor az ATE—Victoria oldboy találkozóval kezdődnek, amelyet az AMTE kombináltjának összecsapása követ a jubiláló egyesület 10 év előtti küzdő csapatával.

A mérkőzések befejeztével nagy ünnepség lesz a Bondár-féle vendéglőben, ahol az egye-

sület méltóan akarja megünnepelni a fehérasztalnál is az egyesület tizéves fennállását. Az estélyre, amelyen tánc is lesz, igyenes a belépés.

Arad vasárnapi programján szerepel még a váradi Testvériség futbalcsapatának küzdelme a Transilvániával. A mérkőzés a Ferdinand-kupáért lesz lejátszva a Gloria CFR sporttelepén délután fél hét órai kezdettel. Előmérkőzésként az AMTE egy kombinált csapata játszik a Hakoah legénységével.

O Sportünnepélyt rendez a Virtutea Pécskán. A pécskai Virtutea sportegylet augusztus 6-ikán, vasárnap délután 4 órai kezdettel, a rovinei sporttelepen és a kiserdő területén nagyszabású sporttal egybekötött népnepélyt rendez. A tiszta jövedelem az egyesület felszerelésének alapjára lesz fordítva. Hetek óta fáradozik a nagyszámú rendezőgárda, amelynek élén Veres Juliánna, a Vörös Kereszt

elnöknője áll. A rendezőségben nagy szerepet vállaltak a következők: dr. Banésiu Iván, az egyesület elnöke, Moholea Illés alelnök, dr. Puta Sabin, Vlasteanu Ilie és Juga Romulus. Az ünnepség sportrészét a Virtutea és a Gloria-CFR csapatainak összecsapása képezi. Az ünnepség fénypontja az esti tűzijáték és a görög-tűz, amely után reggelig tartó tánc következik.

Kondorossy legyőzte eszt ellenfelét az Európa-kupa-küzdelmekben

Budapestről jelentik: Az Európa-birkózás küzdelmei során ma került sor az aradi Kondorossy és az eszt Roggenbaum összecsapására, a mely az aradi fiúnak győzelmével végződött. Kondorossy most indult először profi versenyen és itt is mint az amatőr-fronton munkáját siker koronázta. A Budapesten megtartott versenyen Kondorossy csipődobással végzett ellenfelével. Kondorossy az aradi Toldi-klub nevelése és így joggal büszkélkedhetünk vele, aki tavaly már a Balkán-olimpiáson a nehézsúlyban győzelmet aratott. Kondorossy még sok győzelmét hirt fog hallatni magáról.

A Ripensia szerdán Aradon játszik

A temesvári csapat a Transylvania ellen áll ki a Ferdinand-kupáért

Szerdán délután fél hét órai kezdettel, a Gloria-pályán kerül lejátszásra a Ripensia—Transylvania Ferdinand-kupa mérkőzés. A rendező egyesület már megtette az előkészületeket a meccs megrendezésére. Miután a futballhoz nagymértékben szerencse is kell, nagyban fogadkoznak, hogy ha győzelmet nem is, de respektábilis eredményt bizonyítva elérnek a nagynevű ellenféllel szemben.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Ma délig

Jelentkezhet

az Aradi Közlöny kiadóhivatalában

az augusztus 12-től 18-ig tartó budapesti kirándulásra, mely mindössze 970 lejbe kerül. Utlevél nem kell.

Elegendő az állampolgársági bizonyítvány másolata, személyazonossági bizonyítvány és férfiaknak a Cercul Recrutare engedélye. (Ha nincs birtokában az állampolgársági bizonyítvány, de ezirányu kérését beadta és erről speciális igazolást kapott, az is elegendő.)

Kiránduló-vonatunkkal utazhat Bécsbe is. Költsége 2195 lej. Jelentkezéseket elfogadnak és felvilágosítást nyújtanak telefonon is lapunk kiadóhivatalai. Telefon 151. szám

A jelentkezés végső terminusa 1933. augusztus 8-án este 6 óra, azonban akik 1933. augusztus 7-én, hétfőn reggeltől jelentkeznek, 100 J pótdíjat fizetnek.

Az utazást a Központi Bank menetjegyirodája (Timisoara) rendezi

Arckrémek: Benzoe Elida Margit Khasana Nivea Havasi Gyopár
 Leocrém Tokalon Nagyenyedi
 Diana 4711 Leoderma
 Velmetina Hudnut Mouson
 Germandré Sorail Goldcrém
 Simon Leodor Tilia Orizol Quimbostb. stb.
 kaphatók „HYGEA“ gyógyszer-tárban **MOLNAR-nál, P. Mihai Viteazu** (v. Ferenc-tér- és Karolina-uca sarok.)

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

VASÁRNAP, AUGUSZTUS 6.

Bucuresti. 11: Könyv zene. 13: Szimfonikus zene gramofonon. 14: Könyv zene és román zene, gramofon. 19: Jazz. 20:20: Táncczene gramofonon. 21: Könyv zene. 21:20: Dalok. 21:55: Román népies zene. — Budapest I. 9:30: Hírek. 10: Egyházi zene és szentbeszéd a gödöllői IV. „Világjamboree“-ről. 12:15: Evangélikus istentisztelet. Majd: Az Operaház tagjából alakult zenekar. 3: Columbia gramofonlemezek. 4: „A szakmatrágyázás“. 4:45: Üzenetek a cserkész-táborból. 6: Megemlékezés az I. honvéd- és az I. népfőlköly gyalogezredről. 6:15: Budapesti Koncert Szalonzene. kar. 7: Angol cserkészvezérek a mikrofon előtt. 7:20: Sárvány János tárogatózik. 7:50: Aszlányi Károly vidám csevegése. 8:20: Pontos időjelzés, hírek. 8:30: Operettelőadás a stúdióból. „Gül baba“. Zenés színjáték 3 felvonásban. Szövegét írta: Martos Ferenc. Zenéjét szerezte Huszka Jenő. 12:15: Egy magyar anya különböző nyelveken üdvözlő a külföldi cserkész-szülőket. 11:30: A távol külföldről érkezett cserkészek rádióüzenetei a jamboree-ről. Budapest II. 4-4:45: Kristály gramofonlemezek. — Bécs. 9:30: Gramofon. 12: A bécsi filharmonikusok. 14: A bécsi szimfonikusok rádiózenekarának hangversenye. 16:55: Dvorzák: G-dur vonósnégyes, op. 106. 18:40: Fuvóhangverseny. 20: Az alpesi vadászrezd zenekarának szórakoztató zenéje. 21:30: Közvetítés a salzburgi székesegyházból. 23:40: A bécsi szimfonikusok rádiózenekara, Holzer József vezénylésével. — Belgrád. 12: Gramofon. 13:05: Népdalok. 13:30: Cigányzene. 16: Cigányzene. 17: Népdalok. 21:20: Gordonkazené. 22:40: Népdalok. 23:30: Cigányzene. — Königs wusterhausen. 13: Könyv zene. 14: Gramofon. 17: Birodalmi műsor. Közvetítés Bayreuthból. Wagner: „Nürnbergi mesterdalnokok“. — Majd: Hírek. Utána: Strauss János-keringők. — Milano. 17:30: Rádiózenekar. 19:15: Gramofon. 21:30: Mozart: Don Juan. — Mor. Ostrava. 9:30: Kürtnégyes. 13:05: Katonazene. — Róma. 18: Zenekari és énekhangverseny. 21:30: Mozart: Don Juan. — Svájcí Aleman adó. 18: Szórakoztató hangverseny. 21:30: Közvetítés a salzburgi dómból.

HÉTFŐ, AUGUSZTUS 7.

Bucuresti. 13: Könyv zene gramofonon. 14: Zenekari hangverseny. 18: Zenekari hangverseny. 19: Rádiózenekar. Könyv zene. 20:20: Dalok, gramofon. 21: Kamarazene, gramofon. 21:45: Két zongoraverseny. — Budapest I. 7:40: Torna. Utána: His Master's Voice gramofonlemezek. 10:45: Hírek. 11: Két külföldi író utja Magyarországon a múlt században. (Felolvasás). — Utána: His Master's Voice gramofonlemezek. 11:45: Hírek a jamboree-ről. 1: Déli harangszó. 1:05: Helyszíni közvetítés Gödöllőről. 1:40: Hírek. 2: Pontos időjelzés. Utána: Columbia gramofonlemezek. 3: Üzenetek a cserkész-táborból. 5: „Féltés a leányszobában“. 6: Káltz J. zongorázik. 6:45: „A magyar evezősport és az Európa-bajnokság“. 7:15: Margittay Margit magyar nótákat énekel Bura Sándor és cigányzenekarának kíséretével. 9: Popper Dávid emlékezete. 10:10: Véres Lajos és cigányzenekara az Ostende-külvárosból. 11:30: Károlyi Dezső szalon- és jazz-zenekara. 12:30: Helen Erss és Aise Dzirka lett dalokat énekelnek. — Bécs. 12:30: Falusi zene. 13: Bécsi szimfonikusok hangversenye. 16:55: Operettrezletek. 18:25: Hangverseny. — 20: Arnold Ernő tenorének. 20:45: Salzburgi ünnepi játékok. 23:05: Esti hangverseny. — Belgrád. 12: Gramofon. 13:05: Népdalok. 13:35: Népdalok. 19: Népdalok. 20: Gramofon. 20:20: Salzburg Glück: Orfeus és Eurydike. 23:10: Táncczene gramofonon. — Berlin. 17: Brahms-dalok. 17:30: Könyv zene. 19:10: Schubert-dalok. 20: Birodalmi műsor. Stuttgart. 22:05: Az ifjú Beethoven műveiből. 23:05: Hírek. Utána: Táncczene. — Kassa. 12:30: Gramofon. 13:30: Szalonzenekar. 14:35: Gramofon. 15:50: Katonazene. 19:20: Gramofon. 21:25: Keller zongoraművész női játéka. 21:45: Zathureczky Ede hegedűművész. — Königs wusterhausen. 13: Gramofon. 15: Gramofon. 17: Könyv zene. 18:35: Régi német dalok. 19:05: Modern zeneszámok zongorán. — Prága. 7: Zenés ébresztő. 12: Gramofon. 13:05: Gramofon. — 15:50: Délutáni hangverseny. 18:45: Gramofon. 21:25: Klarinétverseny. — Róma. 18:15: Ének- és zenekari hangverseny. 19:40: Gramofon. 21:30: Mozart: Don Juan. — Svájcí Aleman adó. 18:30: Kamarazene. 20:05: Gramofon. 20:30: Közvetítés Gödöllőről. 21:40: Hangverseny. 22:40: Rádiózenekar.

KEDD, AUGUSZTUS 8.

Zenekari hangverseny, gramofon. — Román zene, gramofon. 18: Népies gramofonon. 21: Énekhangverseny, könnyű zene. — Budapest. Odeon-Parlophon gramofonon. 1: „A magyar népmese“.

(Felolvasás). Utána: His Master's Voice gramofonlemezek. 11:45: Hírek a jamboree-ről. 1: Déli harangszó. 1:05: Szervánszky szalonzenekar. 2:30: Györi Misi és cigányzenekara. 4: Üzenetek a cserkész-táborból. — 5: Gyököcsy Endre meséi. 6: Budapesti Hangverseny Zenekar. 7:30: Fehér Monika hegedű. 8: Odeon-Parlophon gramofonlemezek. 9: „Táborút“ Helyszíni közvetítés Gödöllőről. 10:30: Rácz Zsiga és cigányzenekara. — 11:25: Az Operaház tagjából alakult zenekar. Vezényel Ábrányi Emil. 12:30: A távol külföldről érkezett cserkészek rádióüzenetei a jamboree-ről. — Bécs. 12:30: Gramofon. 13: Bécsi szimfonikusok rádiózenekarának hangversenye. 17: Filmdalok. 18:20: Hangverseny. 20: Kilencven perc alatt a föld körül. (Rádiózenekar). 22: Operarészletek. 23:50: Táncczene gramofonon. Belgrád. 12: Gramofon. 13:05: Szalonzene. 19: Jugoszláv zene, gramofon. 19:30: Szimfonikus zene gramofonon. 20: Énekhangverseny. 20:50: Humoros előadás. 23:30: Cigányzene. — Hamburg. 17:30: Könyv zene. 18:50: Adam: „A mikrobergi baba“. Vigopera egy felvonásban. Kassa. 12:30: Gramofon. 13:30: Cigányzene. 14:35 és 15:50: Gramofon. 21: Kornhauser énekesnő dalestje. — 21:40: Gramofon. — Leipzig. 11: Könyv zene. 13: Szólisták. 14:15: Német dalok és karének. 17: Könyv zene. 20: Birodalmi műsor: Köln. 21: Táncczene. Utána: Könyv zene. — Milano. 18:10: Táncczene. 19: Hírek. Utána gramofon. 22: Mascagni: A kis Marat, opera. — Svájcí Aleman adó. 18: Hangverseny. 19: Gramofon. 20:10: Spanyol zene, gramofon. 21:15: Gramofon. — 21:30: Brácsazené. 22:10: Két hangjáték. — Varsó. 17: Dalok. 17:25: Gramofon. 18:15: Könyv zene. 19:35: Hegedűverseny. 21: Népies zene. 23: Táncczene.

KÖNYVEK

Jacques Deval: „A préda“ a hírhedt Panama-csatorna partján játszódó izgalmas és lélekbe-markoló regény Deval kitűnő műve, amely az Atheneum díszvásonkötésű, 60 lejes regénysorozatában jelent meg. Laczkó Géza művész fordításában. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs: Lepagenál Kolozsvár. A könyvben szelvény van, amellyel 12 kötetre a 13-ik ingyen jár. Kérje a 21 kötetes sorozatprospektust.

Kós Károly: „Erdély“. Az évek óta elfogyott pompás mű, a legszebb könyv, amit Erdélyről írtak, újból kapható. Egész vásonkötésben. 60 színes linoleummetszetű képmelléklettel 72 lej Lepagenál: Kolozsvár. Kérjen könyvnapi jegyzéket.

Tamási Áron: „Ábel a rejtettségben“. A szerző legsikerültebb, legszékélyebb regénye. Most könyvnapi kiadásban, gyönyörű kiállításban, egész vásonkötésben 112 lej Lepagenál: Kolozsvár. Kérjen könyvnapi jegyzéket.

Liszt Ferenc 100 éves évfordulójára. A legnagyobb magyar zenei lángész élete a legérdekesebb, a legregényesebb. Pourtales-Liszt Ferenc élete Lányi Viktor fordításában számos művészi portréval 60 lej minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs: Lepagenál, Kolozsvár.

MEGJELENT!

Anyáknak akinek legdrágább kincsük a gyermek egészségének nélkülözhetetlen

„HÁZIORVOS“

A betegségek felismerése és gyógyítása. — Modern Kosmetika

És a mű megtant minden betegség megtant a betegségek

és a beteg **felismerésére, gyógyítására és a beteg ápolására is.**

Minden betegség leírásához étrendet is ad, úgyhogy a család egészségének megtartása és helyreállítása tekintetében ez az orvosi mű minden anya nélkülözhetetlen segédeszköze lesz.

A tekintélyes terjedelmű könyv ára **80.- lej.** Megrendelhető az

Aradi Közlöny kiadásában, valamint az összes bizományosunknál, árusítónknál és lapkihordóinknál.

Manometer
 és mindenféle mérőműszer készítését és javítását vállalom.
 Kérjen ajánlatot. 2331
Gáspár műszerész Arad

NYILTÉR.
 E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.
IRODA ÁTHELYEZÉS!
Madár Géza építész,
 Irodáját augusztus 1-től Bul. Carol 47/a. szám alá (törvényszék bejáróval szemben)
HELYEZTE AT. 2749

SZABÓ ANDRÁS
 építővállalkozó
 Irodáját Piata M. Viteazu 14. (Ferenc-tér)
megnyitotta. 2882

Köszönetnyilvánítás.
 Mindazoknak, kik felejthetetlen jó édesanyánk
özv. Stern Sándorné
 temetésén résztvettek a részvételükkel fájdalomunkon nyihitani igyekeztek, ez-
 uton mondunk halás köszönetet.
Stern Zsigmond és Társa-cég
 beltagjai
 2824 és a Stern-család.

Haász-iroda
 Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-uca) 20-22. sz.
Olcsó Ingatlanajánlatok:
 Belváros aszfaltozott uccájában emeletes ház teljes alapincézéssel 4 drb. fűtőszobás lakással, 750.000 lejért.
 Főposta közelében 6 lakással, 900 négyzetméteres területtel, 825.000 lejért.
 Színházhoz egészen közel egyemeletes kettős ház, építkezésre kiválóan alkalmas telekkel, 600.000 lejért.
 Főtérhez egészen közel új ház 4 és 3 szobás parkettás, fűtőszobás lakással, parkirozott udvarral, nagy pincével, előnyös árban.
 V. Szabadság-térhez egészen közel egyemeletes 3 drb. 2-3-4 szobás lakással, nagy touteráinnel — áron alul, 550 ezer lejért.
 Főútvonalon plecter sarkán egyemeletes és földszintes 8 lakással és üzlettel, 10.000 lej havi jövedelemmel. 575.000 L.
 Legforgalmasabb főútvonalon masszív egyemeletes 12 lakással, 3 üzlettel, vízvezetékkel, 875.000 lejért.
 Főtéren kétemeletes üzlettel, 16 lakással, 360.000 lej évi jövedelemmel, 2.700.000 lejért.
 V. Erzsébet-köruton egyemeletes 6 lakással, 1.200.000 lejért.
 Városháza közelében egyemeletes, 1 millió lejért.
 Legforgalmasabb főútvonalon kétemeletes új ház 12 lakással, üzlettel, nagy bérjövdelemmel, 2.500.000 lejért.
 Ezeken kívül a főtéren és a város összes uccájában bér-, magán- és üzletházak, villák nagy választékban. 100.000 lejtől 6 millió lejes árakig.
 Aradmegyében uri birtokok gazdasági épületekkel, lakóházzal, 10-14.000 lejért kaptak holdankint.
 Bankkölcsönöket L. helyi betáblázásra folyósítottak.

Kendertömők 25 atmosz-nyomásra legelőnyösebben A. Kálmán R. T.-nál Aradon szerezhetők be

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

PERFEKT. fixyes, megbízható szobaleány több éves bizonyítvánnyal felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2820

Pénztárkezelőnőt

(esetleg férfit) keres gyári vállalat Ierakához készpénz garanciával, aki az adminisztrációban is közreműködne. Ajánlatok „Megbízható” jellegre az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalába küldendők.

LAKÁS.

NÉGY UCCAI SZOBA, elő-, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel álló földszintes lakás Str. Horia 3 szám (volt Szántay-palota) alatt november 1-től kiadó. 2825

NÉGYSZOBÁS modern lakást legkésőbb október 1-re nagy balkon, vagy teraszszal és kertihasználatú keresünk. Maros negyed előnyben. Címeket Grundmann vasárutca. Str. Tribunal Dobra 8-10. kérünk. 2826

KETTŐ, HÁROM és NÉGYSZOBÁS modern lakások új házban november elsejére kiadók. Érdeklődések: Str. Barittu (Rákóczy-ucca) 10-21. 2830

KÉT SZOBA, előszoba, fürdőszoba mellékhelyiségekkel szeptember elsejére kiadó Piata Luptei 17. 2834

KIADÓ kétszobás lakás, volt Flórián-ucca 35. 2837

BULEVARDUL CAROL 70.: Erkölyes négyszobás, háromszobás udvari modern lakások bérbeadó. 2836

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

Kiadó november 1-től
4 szobás I. emeleti teljesen modern lakás, v. **Könyök-ucca 11/a.** szám alatt, a park mellett. 2827

Kiadó azonnal

2 egymásba nyíló uccal butorozott szoba fürdőszobával. 2829
Bulevardul Carol 60 szám, földszint.

November hó 1-ére kiadó
5 szobás, fürdőszobás modern, tiszta lakás. Értekezhetni a házmesternél, Piata Luptei No. 8., vagy pedig König és Lázár-cégnél. 2831

OKTATÁS.

Okleveles zsidó pedagógusnál

diákok vagy diákleányok a jövő tanévre elhelyezést nyerhetnek. Elsőrangú élelmezés, szigorú nevelés, német, francia nyelv tanítása, mérsekelt díjazás, az összes tantárgyakban correpetálás, szellős szoba, fürdőszoba használat. Érdeklődni lehet augusztus 15-től kezdve. Kálmán, Timisoara Scudier-tér 2.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Tört aranyat azonnal legmagasabb árrban fizetek. Sürgősen keresek ezüst tálokat és tálokat, 6 és 12 személyes ezüst evőeszközöket, háló, ebédlő, úri szobaberendezéseket, perzsa és gyári szőnyegeket, figurális porcellánokat stb. SALGONE bizományi üzlet, Arad, Strada Horia 1., Neuman-palota. 1000

Jól értékesíti eladó áruját,

felesleges holmiját az

Aradi Közlöny

apróhirdetése utján.

MODERN

diófa fényezett ebédlő és hálószobák oleson, kedvező fizetési feltételekkel is kaphatók

Mihaleczky Sándor

asztalosmesternél
Piata Gen. Cernát (volt Haltér) 5-a.

LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS A „COMISIO”. Hálószobák 3500 lejtől, ebédlők 6000 lejtől, ebédlő kredencek 1800. úri szobák, iroda berendezések, modern konyha kredenc 850. granitúrák 1000 lejtől, rész-ágyak, rugany és párna matracok, sodronvok, zongorák. 0-as és 2-es kaszák, Singer varrógépek, vasgályák, valódit és belföldi perzsa szőnyegek, tégszékerek, festmények, porcellánok. Ezüstöt, aranyat, briliánst a legmagasabb napi áron veszünk készpénzért. — Zálogtárgyakra a legmagasabb összeget csak az általunk képviselt temesvári Zalogház folyóttia Meghosszabbításokat a legolcsóbban vállalunk „COMISIO” biz-üzlet Bul. Reg. Maria 13. Dácia kávéház mellett.

BRISTOL

Szálloda Budapest Dunapart,

árban és szolgáltatásban vezet!

Felkészülten várja a 12-én BUDAPESTRE érkező „Sport-vonat” utasait, kitünő polgári éttermével, intim bár-ral, figyelmes kiszolgálással.

Szoba teljes ellátással személyenként

napi 12.- pengőért

ÜZLETEK.

VENDÉGLŐ SZÁLLODAVAL és lakással, vasút közelében, Sugár-ut 9., azonnalra kiadó. 2818

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Társ kerestetik

főtéri üzlethez. Címeket „Technika” jellegre a kiadóhivatalba leadni. 2818

Üzletet keresek

lakással, esetleg vidéken is

Ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek „Jó üzlet” jellegre. 2828

12 és 8 személyes ezüst evőeszköz, antik vitrin, Biedermeier székek, perzsa szőnyegek, pelyh és piké raglások, antik asztalok, aranyhal tartó, Schöberl ágy, szekrény, márkás porcellánok, perzsa szőnyegek, utazóbőröndök, zongorák, íróasztalok, könyvszekrények, aranyozott szalon, antik lámpa, ezüstkanalak, ebédlő, háló berendezések, fali vitrin, festmények, ékszerszek, ezüstdíszek, divány, tüveg- és porcellán servisek stb. eladók. SALGONE bizományi üzlete. Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota

INGATLAN.

Jóljövedelmező

2x2 szobás és 3x1 szobás ház 8 pernyi távolságra a piactértől sürgősen eladó.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

HATSCHER

Ingatlanforg. irodája Str. Eminescu (Deák F.-u.) 2. l. em. (Lakás ugyanott).

Előnyös ingatlanajánlatai:

1. Központban kétemeletes, üzlethez, részben parkettás, fürdőszobás lakásokkal, 320 ezer hozam, 2.700.000.

2. Ugyanott emeletes, 4x3, részben parkettás, fürdőszobás lakásokkal, 1x2, 2x1 szobás, 1.100.000.

3. Főtéren kétemeletes, 7 lakásos, modern, (2 és 3 szobásak, parkettás, fürdőszobások) üzlethelyiségekkel, jó hozam, 2.400.000.

4. V. Apponyi-köruton emeletes, parkettás, fürdőszobás lakásokkal, 1 millió 850 000.

5. V. Deák Ferenc-ucca közelében 2x3, 3x2 szobás, fürdőszobákkal, 3x2, 2x1 szobás, jó hozam, 950.000.

6. V. Batthyány-uccához közel emeletes, 3x3 szobás, fürdőszobákkal, 1x1 szobás, 800.000.

7. Központ közelében üzletes ház 12 bérleménnyel, nagy telekkel, csaknem telekárban, 500.000

8. V. Thököly-térhez közel 2 uccára nyíló, 6 lakásos, 1x3 szobás, fürdőszobahelyiséggel, üvegezett folyosóval, 2x3, 3x1 szobás házmesteri lakással, kb. 50.000 hozam, 450.000.

9. Biztos megélhetést nyújtó, jövedelmes vállalat felszereléssel, 5 szobás úri házzal, esslingeni redőnyökkel, sok meléképülettel, 100 négyzetméteres gyümölcsös és veteményes kerttel, 400.000. Átvehető 150 000 készpénzzel.

10. V. Magyar-ucca tálán 11 lakásos, részben parkettás, fürdőszobás, jó hozam, 750.000.

11. Villanegyedben 5 szobás, részben parkettás, hál, cseléd-, elő-, fürdőszobás, kifogástalan karban, áron alul, 330.000.

12. V. Szabadság-tér közelében adómentes, 1x2 szobás, fürdőhelyiséggel, 2x1 szobás, városi víz, 200.000

13. V. Teleki-ucca tálán 1x3, 1x1 szobás, esslingeni redőnyök, pince, 180 ezer, Adómentes.

14. V. Választó-ucca közelében 1x2, 1x1 szobás, 300 öl gyümölcsös, 140.000

15. Külvárosban, v. Választó-ucca tálán 2 szobás, kb. 200 öles telekkel, 50 000

16. Zsigmondháza adómentes, új, 1 szobás, 200 öl gyümölcsös, 55.000

17. V. Ferenc-térhez közel úri magán-ház, 5 szoba, elő-, cseléd-, fürdőszoba, üvegezett folyosó, szép park, 600.000

18.- Marosparthoz közel adómentes, 3 szobás, elő-, fürdőszobás, esslingeni redőnyök, mosókonyha, 280.000

19. Aradhoz 15 km-nyire 130 kat, hold szántó lakóházzal, gazd. épületekkel, élő és holt felszereléssel, kat. holdanként 17 000.

Azonkívül egyéb magán-, bér- és üzletes házak 50.000-tól 5 millióig, valamint telkek, földek, stb. eladására vannak megbízásaim.

Pénzkezelőnőket első helyen való be-táblázásra folyósítottak.

Megvételre vagy hosszulejártatú bérletre keresek

8—12 hold jömi-nőségű földet Arad közelében

Kimerítő ajánlatok az ár vagy bérösszeg közlésével az alábbi címre küldendők.

Rudolf Mosse r.-t. Sibiu.

HIRDESSEN

a 49 éve fennálló

„Aradi Közlöny”

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.